

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Vojska carinskih tarifov

London, dne 4. julija 1930.

Sklepi konference petero največjih london-
skih bank ali »The Big Five« (to so: The London
and Westminster Bank, The Lloyds Bank, The
Midland Bank, The Barclays Bank, The National
and City Bank), da se naj uvede visoka carinska
zaščita, ki bi ne samo zadela industrijske produkte,
ampak tudi živežne pridelke, ter da se naj nasproti-
no odstranijo carinski tarife v trgovskih odnosih
metropole z dominijoni in kolonijami ali kolonij
med seboj, so izjavili v gospodarskih in političnih
krogih veliko senzacijo. Ničesar ni dovoljevalo
sklepati, da bo visoka financa tako odločilno po-
segla v vprašanje, kako bi se angleško gospodar-
stvo dalo postaviti na tako podlago, da bo v stanju
podpravi brezposelsko krizo.

Do sedaj je bila staroslavna tradicija london-
ske City, da je zagovarjala z vsemi njej na razpo-
lago sloječimi sredstvi gospodarski evangelij libe-
ralne stranke o svobodni trgovini. To je bilo bistvo
njene obstoja in njena največja zasluga. Mimo
Gladstona in Josefa Chamberlaina v prejšnjem sto-
letju je vodila ta struja v našo dobo in postavila
v ospredje može Lorda Asquithovega tipa ali pa og-
njevite politike kot je bil in je še David Lloyd
George. Mnogo političnih mož je zapustilo parla-
mentarno arenno, ko je liberalna stranka začela
ugašati, v ter se preselilo v City, da tam na gospo-
darskem polju skušajo udeleževati iste smernice
kot prej v Komunah. Tako vidimo enega najjačih
pristašev svobodne trgovine Mac Kenno takoj po
vojski se zagrebsti v City, kjer je prevzel ravna-
teljsko mesto Midland Banke. Tako se je izobčil
stari liberalni politik Sir Josiah Stamp in se tudi
on naselil v City, kjer se mu je ponudilo podgub-
nersko mesto v Bank of England in nešteto drugih
upravnih mest. Tako se je najprej spokoril Sir
Robert Horne, zapustil svobodno trgovinsko tezo
in prešel h konservativcem, potem pa pobegnil tudi
on med finančne veljake v City. Stari liberalci, Sir
Alfred Mond, veliki bogataš, je tu zanikal svoje
liberalne gospodarske principe ter je prenesel svo-
je simpatije na konservativno stranko, kjer danes
pod imenom Lord Melchett igra eno najodličnejših
vlog kot zagovornik strogega protekcionizma.

Dokler je Lord Birkenhead bil še navaden
Mister Smith, je stavljal svoje talente v službo svo-
bodne trgovine, a polagoma se je tudi on spreobr-
nil, pristopil v konservativno stranko in nazadnje
prešel v City in je danes tam eden izmed najeni-
jalnejših zagovornikov protekcionizma. Kdo naj
pri tem pozabi fenomenalno evolucijo Winstona
Churchilla? V letih 1912 do 1914 je bil najstrastnejši
pristaš svobodne trgovine a leta 1923 je kot finan-
čni minister brutalno zaprl angleške meje proti
inozemski avtomobilski industriji. 1924 je že usta-
novil na svojo roko novo takozvano konstitucional-
no imperijalno stranko, katere je v ostalem štela
samo njega za člana. Let 1924 je postal finančni
minister ter se kot tak razvil v principijelnega pro-
tekcijonista, dokler da ga poraz konservativcev leta
1929 ni prelevil v pravega imperijalista, ki hoče
britanski imperij popolnoma ločiti od celega dru-
gega sveta.

Sedanji labouristični finančni minister Filip
Snowden, akoravno se mu očita, da je edini še
živeči doktrinarec liberalne gospodarske šole o svo-
bodni trgovini in četudi se mu podkita nek misti-
cizem v tem pogledu, tako je zagrizen v svobodno
trgovino, vendar se tudi že na njem opaža ta raz-
voj proti širši protekcijonistični politiki v okvirju
britanskega imperija.

Ce sedaj pomislimo, da je leta 1923 Stanley
Baldwin bil poražen na volišču zato, ker je name-
raval uvesti carine na industrijske pridelke brez
vsake razlike, dali prihajajo iz inozemstva ali pa iz
britanskih dominijonov ali kolonij, izgleda še bolj
čudovito, da se je angleška javnost v dobi teh šo-
stih let dala že tako preobraziti, da danes ne za-
vrača več z isto ogorčenostjo misel carinske za-
ščite.

Poleg ravnokar navedenih zunanjih znakov,
ki so dovoljevali mnenje, da se Velika Britanija
nagiblje polagoma proti zaščitni carinski politiki,
pa se mora še omeniti večmesečna borba dveh
»novinarskih lordov«, lorda Rothermere kot pred-
stavnika konzervativcev in lastnika koncerna »Daily
Mail«, ter lorda Beaverbrooke kot zastopnika libe-
ralcev in lastnika vseh liberalnih časopisov v An-
gliji. Ta dva činitelja angleškega javnega mnenja
sta edina v tem, da se mora Angleški Imperij na
zunaj zabarikadirati proti vsaki tuji industriji z
visokimi tarifi, med tem ko naj v notranjosti Impe-
rija padejo vsake carinske meje.

Dogodek, ki ga torej predstavlja bankarska
rezolucija, je več pa kot navadna senzacija. Slednje
bi bila, ako bi imela namen samo preplašiti Zedi-
njene države, ki so pred kratkim izdale strogo pro-
tekcijonističen carinski zakon. Slednje seveda se ne
ame pod nobenim pogojem navesti kot resen vzrok
za bankarsko rezolucijo. Anglija takih otroških gest
ni nikdar delala. Sedanja atmosfera v Angliji, ki
je tako ugodna za zaščitno carinsko politiko, je
zopet kakor vse onstran kanala, rezultat evolucije,
rezultat odkritosrčnega študija gospodarskih raz-
mer v domovini in v tujini, in produkt tega angle-
škega objektivnega duha, ki brez sramu pripozna
svojo zmotno, kakor hitro jo je praktično uvidel in
njeno koristnost razumno prilpoznal.

Akoravno bo torej nova orijentacija angleške
carinske politike, ki bo prišla do jasne definicije
v oktoberski imperijalni konferenci, nosila na prvi
pogled borbeni značaj, vendar se nobeden pozna-
vateelj angleškega značaja ne bo dal zapeljati tako
daleč, da bi to verjel: ako doživimo preokret v An-
gliji po linijah bankarske rezolucije in po smer-
nicah »žanikarskih lordov«, potem bo ta preokret
šel za očeta in mater ono v vsakega Angleža vro-

Sodelovanje italijanskega in nemškega fašizma

Berlin, 8. julija. d. Z ozirom na nacionalistič-
ne izgrede proti frankofilom v Porenju opozarjajo
tukajšnji demokratični krogi na ideološke in de-
janske zveze med nemškimi fašisti in italijanskim
vodstvom fašistične politike. Vodja nemških na-
cionalistov Freytag-Loringhofen je te dni izjavil, da
mora nemški narod zdaj stopiti v tabor onih, ki
so postavili revizijo mirovnih pogojev na svoj pro-
gram. S tem je očitno mišljen Mussolini, ki je
objavil tozadeven članek v »Petit Parisien«. Drug
vpliven vodja nemških nacionalistov Hoetsch je
zapisal, da naj »Nemčija pozabi vse pomisleke in
predisodke ter naj se nasloni na komunistično Ru-
sijo in fašistično Italijo. Ta dva zaveznika sta
predpogoj za uresničenje nemških zahtev. Tako je
svoječas tudi vzkliknil Cavour, ko so ga napadali,
zakaj se veže s Francijo: »Magari s hudicem, samo
da je v korist Italije!«

Ker pariški desničarski nacionalni tisk te iz-
jave z vsem poudarkom ponatiskuje in seveda v
prid svoje nespravljive teze komentira, ni čuda, da
je v odnošaje med Nemčijo in Francijo prišel nek
nepričakovan ton nezaupnosti. Ni dvoma, da so iz-
gredi nacionalistov v Porenju dobro premišljeni v
nameri, da se zblizanje med Parizom in Berlinom
na vsak način prepreči, in upravičena je domneva,
da je to sad neke idejne kolaboracije med nem-
škimi in italijanskimi fašizmom.

Kako zelo je na tem interesiran vladajoči re-
žim v Italiji, jasno dokazuje enodušna pisava ita-
lijskega časopisa. »Tevere« n. pr., glasilo rim-
skega mestnega fašija, meni, da so frankofili v Po-
renju »ogabni izdajalci in živi mrličji, za katere
ne bi bila škoda, če bi jih zakopali. Politično pa
se izraža »Lavoro fascista«, ki piše, da je sovražstvo
Nemcev do Francije politična dogma, radi česar se

je čuditi Franciji, da išče prijateljstva Nemčije,
medtem ko latinsko sestro Italijo od sebe odbija!

Napram temu nemški demokratični krogi od-
ločno povdarjajo, da dvorezna politika Italije ne
bo imela med nemškim narodom uspeha, čeprav
ji je nasedel celo nek zelo resen politik, ki je v
»Germanije« priobčil mussolinofilski članek. Nem-
ci dobro vedo, da je Italija proti reviziji verzajške
pogodbe, v kolikor se tiče Nemčije, kakor je to
Mussolini sam v svojem članku o Briandovi Pan-
evropi, ki ga je razširila »United Press«, zadosti
jasno namignil. Zato se mora Nemčija v italo-fran-
coskem sporu zadržati popolnoma nevtralnno. V re-
nici ta spor ni niti tako nevaren, kakor izgleda, in
ako bi se italijanska in francoska diplomacija spo-
razumeli, bi bila Italija prva, ki bi si kaj hotela
izmešetariti na škodo Nemčije. Nemci morajo biti
zelo previdni, poslušajoč glasove rimske sirene!

Konservativci za zaščitno politiko

Vel. Britanija organizira samosvojo gospodarsko enoto

London, 8. julija. AA. V debati o imperijalni
trgovini je nastopil nov moment. Snči so bivši
konservativni ministri sklenili, predlagati spodnji
zbornici nezaupnico vladi. Resolucija, ki sta jo pod-
pisala Baldwin in Neville Chamberlain, se glasi:
»Zbornica meni, da je povratak k blagostanju
edinele možen s pomočjo zaščite domačega tržišča
proti neveljani inozemski konkurenci in da so po-
trebni medsebojni dogovori med imperijalnimi
prekomorskimi deželami. Resolucija nadalje obža-
luje, da se je vlada odpovedala zaščitni politiki,
namestu, da bi jo še razširila in da je namenoma
opustila proučevanje uvedbe carin na inozemsko
blago in živila in s tem zamudila priliko, da dose-

že za angleško industrijo in poljedelstvo na impe-
rijalnem tržišču in drugod enakovredne ugodnosti.«

Ni upanja, da bi konservativna resolucija pro-
drla, ker bodo liberalci kompaktno glasovali za
vlado. Dočim trde konservativni časopisi, da je
predlagana resolucija v popolnem skladu s konser-
vativno politiko, naglašajo liberalno časopisje, da so
konservativci v omenjeni resoluciji sprejeli zahtevo
pristašev proste imperijalne trgovine, naj se uve-
dejo na živila carine.

Ortodoksn konservativci poudarjajo, da ima
resolucija namen izsiliti od vlade obljubo, da bo
nastopila na imperijalni konferenci odkrito in raz-
pravljala z dominijoni o imperijalnem preferen-
nem vprašanju.

Madjari

toplo pozdravljajo dr. Schobra

Njegov prihod je v zvezi z Mussolinijevo podonavsko politiko

Budimpešta, 8. jul. as. Madjarski listi sogla-
sno ugotavljajo, da je obisk avstrijskega zveznega
kanclerja dr. Schobra velikega pomena, dasi gre
formalno samo za vljudnostni obisk. V »Pester
Lloyd« ugotavlja baron Jožef Szerenyi, da je zvez-
ni kancler dr. Schober prišel v Budimpešto, kot
zadnje postajo svojega velikega političnega poto-
valnega programa, s katerim je bil že v Londonu,
Parizu, Rimu in Berlinu. Kakor povsod, bodo dr.
Schobra tudi v Budimpešti pristrčno pozdravili, tem
bolj, ker je bil on tisti, ki je pomagal odvrniti od
Madjarske boljševisko nevarnosti. Avstrija in Ma-
djarska sta sedaj še bolj navezani druga na drugo
kakor pred vojno. Dr. Schober bo dobil v Budimpe-
šti zagotovilo, da je Madjarska pripravljena delo-

vati z Avstrijo v tesni harmoniji. Organ vladne
stranke »Budapesti Hirlap« naglašja v uvodnem
članku, da je Schoberjev obisk manifestacija prija-
teljske atmosfere med Avstrijo in Madjarsko. Legi-
timistični list »Magyar Sage« ugotavlja, da se Scho-
berjev obisk, četudi je formalno samo akt vljud-
nosti, lahko spravlja v zvezo z velikopotezno Mus-
solinijevo donavsko politiko, ki je spoznal, da samo
politično in gospodarsko zblizanje Madjarov in Av-
strijeev lahko dovede južni vzhod Evrope iz povej-
nih zmed na solidno bazo. »Pesti Hirlap« pozdravlja
dr. Schobra kot moža močne roke, ki si je s svojim
nastopom proti boljševiski nevarnosti in proti ma-
djarskim emigrantom na Dunaju pridobil za Ma-
djarsko velike zasluge.

Francija ne stopi v normalne razmere z Rusijo

Stalinov govor je bil velik bluff — Rusko ljudstvo strada

Pariz, 8. jul. d. Kot glasilo francoskega zuna-
njega ministrstva posveča pariški »Temps« pose-
ben uvodnik Stalinovemu govoru na XVI komu-
nističnem kongresu: »Stalinove rožnate izjave o
notranjih razmerah SSSR nikogar ne bodo speljale
na led. Če nam slika edinstvo med komunisti, do-
bro vemo, da je opozicija primorana molčati. Dikta-
torjevi pristaši se poslužujejo zoper vsakega opo-
zicijskega sredstva, ki izzivajo sleherni človeško
čuvstvovanje. Mednarodna slika, ki jo je podal
Stalin, dokazuje, da se ni zmenil poročevalcev za
dejstva, če so mu bila na poti. Ali je mogoče, da
še vedno verujejo ruski komunisti moskovskim
uradnim pravljicam o tem, da je sovjetska Rusija
edina država, ki hoče miru, da ji hočejo vse kap-
italistične države natveziti vojno in daje Francija
— najbolj militaristična država na svetu? Tekom
12 let se še vedno niso utegnili razočarati komu-
nistični voditelji v svojih sredstvih in ciljih. Ka-
kor nekdanji Bourboni, ničesar niso pozabili in
se ničesar naučili. Stalin trdno veruje v komu-
nistično svetovno revolucijo, dočim kaže komunizem
povsod nazadovanje in bi davno izumrl, če bi ga
Moskva gnetno ne podpirala. Edini koristni nauk,
ki ga lahko prevzamemo iz Stalinovega poročila,

jeno ljubezen do veličine svoje imperijalne domo-
vine, in trdno vero, slonečo na izkustvih, da ga
more za enkrat v sedanjem njegovem položaju re-
šiti brezposelske kuge in stagnacije njegove indu-
strije le tesnejše sodelovanje z dominijoni in s
kolonijami, s katerimi ga itak že vežeza kri in
denar.

je ta, da so slejkoprej nemogoče vsake normalne
vezi s sovjeti radi strupenega sovražstva, ki ga ka-
žejo v Moskvi napram ostalemu svetu.«

»Populaire«, glasilo socialističnega voditelja
Leona Bluma, priporoča previdnost napram števil-
kam, ki jih navaja Stalin v dokaz gospodarskega
blagostanja SSSR. Naj zadostuje samo eden iz
navedenih primerov. Stalin trdi, da znaša sedanja
delavska plača povprečno 162% predvojnega za-
sluška (če označimo slednji kot 100%). Med tem
je prinesla moskovska »Pravda« od 18. junija
uradne »teze za XVI kongres komunistične stran-
ke«, kjer stoji, da znaša dejanski zaslužek samo
139% predvojne vrednosti. In v uvodniku iste šte-
vilke »Pravde« dokazuje članek, da se ni zaslužek
tekem zadnjih let nikakor povečal, temveč na-
sprotno nazadoval, če upoštevamo naraščanje dra-
ginje! »Ponoviti moramo torej«, pravi »Populaire«,
»Pilatovo vprašanje: Kaj je resnica? — Nikjer je
ne bomo našli!«

Listi objavljajo porazne številke o pomanj-
kanju in stradanju ruskega prebivalstva. Sovjeti iz-
važajo vse v inozemstvo, dočim so v državi sami
vsa živila in vse ostale nujne življenjske potrebščine
brez izjeme racijonirane na karte. Otroci dobe
eno jajce na teden, odrasli sploh ne. Na prostem
trgu se dobe živila izven kast samo za bajeslovne
cene; n. pr. funt masla za tri rublje!

Dunajska vremenska napoved: V rne Alpe:
Precej jasno. Zopet nekoliko topleje. Razpoloženje
v rne Alpe: V rne Alpe: V rne Alpe: V rne Alpe:
Razpoloženje za noč.

Romunija za balkansko zvezo

Belgrad, 8. julija. m. Bivši romunski zunanji
minister Duca je dal nekemu časnikarju o balkan-
ski uniji to-le izjavo:

»Sem pristaš balkanske unije, ker sem pri-
staš Panevrope. Združitev evropskih držav je po
mojem mnenju nujno potrebna. Druge rešitve
iz političnih in ekonomskih kriz ne vidim. Vse, kar
bi moglo pripraviti javno mišljenje, da takega ko-
ristnega sklepa moramo podpreti. Balkanska unija,
ki bo pripravila tla za najrealnejšo zvezo, bo do-
brodošla. Gotovo je, da bodo njeni ustanovitelji na-
leteli na nove težave. Prepričan pa sem, da bodo
te težave premagali in da bodo izvedli uresničitve.«

Slične izjave je dal bivši zunanji minister
Mitilineu, ki pravi, da je pristaš balkanske unije
še izza časa, ko je bil zunanji minister in ko je
mislil na ta problem in na možnost njegove ures-
ničitve. Razume se, da gledam to ustvaritev skozi
prizmo sploše politike Romunije, ki je izključno
za mir. Danes študiram problem od bližje. Da bi
prišli do rešitve, mora biti uvrščen v okvir eko-
nomske federacije, ki jo je predlagal Briand. Zato
želimo ustvariti balkansko unijo, da bi storili ve-
lik korak k veliki evropski uniji.

Zakaj so bila saarska pogajanja prekinjena

Pariz, 8. julija. b. Vesti, ki so se razširile po
inozemskem časopisju o neuspehu pogajanj med
francosko in nemško vlado o izpraznitvi Posaarje
in ki hočejo vreči odgovornost za prekinitve na
neutemeljene francoske zahteve, so napolile mini-
strstvo za zunanje zadeve, da je izdalo oficijozno
razlago o vzrokih krize, ki je prekinila pogajanja
med obema državama.

Francoska vlada poudarja, da so se pogajanja
začela na njeno inicijativo in da je njen predlog
da se Posaarje izprazni pred termiom in brez ple-
bisaita, ki bi na vsak način pomenil gospodarsko
škodo za Posaarje, zaslužil, da Nemčija uvažu-
je nekoliko tudi francoske industrijske interese, ki so
se tekom 10 let okupacije uveljavili na posaarskem
teritoriju. Francija mora naravno zaščititi investi-
cije svojega kapitala kakor tudi trgovske zveze, ki
so se razvile med zapadnimi departementi Francije
in Posaarjem, ki je postalo važen odjemalec za
francoske pridelke in narobe. Ker se je nemška
vlada postavila na neomajno stališče, da o franco-
skih predlogih sploh ne bo razpravljati, sta obe de-
legaciji uvideli, da bi bilo brezpredmetno nadalje-
vati sterilna pogajanja in da bi bilo za obe stranki
boljše, ako se za nekaj časa vrmeta domov, da kon-
sultirata vsaka svojo vlado. Francoska vlada ni za-
prla vrat za nadaljevanje pogajanj in čaka novih
predlogov od nemške strani. Seveda pričakuje, da
bo našla njena dobra volja, da pred letom 1935.
izprazni Posaarje, tudi dobrohoten odmev na nem-
ški strani, ki bo olajšal nalogo delegacij, kadar se
zopet sestanejo.

Izgredi v Porenju

Trier, 8. jul. as. V noči od ponedeljka na to
rek je napadla množica 50 ljudi neko gostilno, ka-
tere lastnik je bil znan prijatelj Francozov. Poli-
cija ni mogla (!) ščititi gostilničarjeve rodbine, ker
je množica prodrla policijski korдон in vdrla v hišo.
Množica je vse pohištvo razbila in pometala v Me-
sello. Gostilničarjeva rodbina se je zabarikadirala
v dveh sobah in je streljala na napadalece, ne da bi
koga zadela. Seje v jutranjih urah se je množica
razšla.

Vezuv bruha

Neapelj, 8. jul. AA. Vezuv je začel zadnje
dni bruhati. Po gornjih njegovih cereh se vali lava.
Bruhanje je združeno z močnimi eksplozijami.

Časopisje ob katastrofi „Karadjordja“

Kaj pravijo Italijani?

Italijansko časopisje, kakor tudi drugače ni bilo pričakovati, opisuje nesrečo v Pazmanskem zalivu tako, da se zdi, kakor da bi bil kriv »Karadjordje«. Na vsak način je čudno — ako je to res — da sta bili obe ladji močno razsvetljeni, da sta torej druga drugo morali že oddaleč opaziti, neglede na to, da je nebo bilo jasno in morje popolnoma mirno. Kolikokrat je bila noč temna in so na ladjah gorele le predpisane signalne luči, pa se tudi v temnem in nevarnem Pazmanskem zalivu ni zgodila nobena nesreča! Italijanski listi trdijo tudi, da sta obe ladji do zadnjega hipa pluli točno po predpisani liniji (ki se zlasti v morskimi ožinah zelo strogo drži, zlasti v svetli noči). Nesreča se je morala torej zgoditi radi napačnega manevra prav v zadnjem hipu? Kdo je ta nesrečen manever zakrivil, ali eno poveljstvo ali drugo? Ali pa je kriv tehnični defekt, ki se je pojavil v zadnjem trenutku? To bo morala dognati preiskava, ako in kolikor se bo dognati dalo.

Italijanski listi trdijo, da je kapitan »Karadjordja«, Prodan, ko se je zgodila nesreča, v svoji kabini počival in da je na poveljskem mostu bil samo oficir od straže, na »Morosiniju« pa da so bili poveljniki Olivotto, oficir od straže in pilot za navigacijo po dalmatinskih ožinah. Tudi če bi to bilo res, bi na komandi »Karadjordja« zaradi tega ne bilo še nobene krivde, ker se kapitan vedno na mostu nahajati ne more in sme tudi vožnjo po ožini zaupati oficirju od straže, ki je proge vajen. Sicer pa italijanski listi sami naglašajo, da je poročilo, ki skuša krivdo zvaliti na »Karadjordja«, od interesirane družbe »San Marco« same. Da pa družbe valjajo krivdo od sebe, je čisto naravno, ker bo družba, ki se ji dokaže krivda, plačala ogromno odškodninsko vsoto.

O nesreči sami poročajo italijanski listi, da je bil prizor ob sunku naravnost strašen. Matere so klicale otroke, možje žene, bil je jok in krik, kateri se ne da popisati. Ljudje so bili seveda prepričani, da utonejo. Situacijo je, kakor italijanski listi sami naglašajo, rešil kapitan Prodan, ki je z ocesom starega in nezmotljivega morskega vojke takoj okrenil »Karadjordja« proti bližnji sipini »Gališnjak«, kjer je nasedel. Kapitan, oficirji in moštvo so storiли vse, da pomirijo nepopisno paniko pasazirjev. Popolnoma se jim to seveda ni posrečilo in marsikateri zbegani potnik se je sam vrgel v morje, misleč, da tako uide smrti. Vendar se je izbežala največja nesreča.

Na »Morosiniju« — pišejo italijanski listi — je kapitan Olivotto dal takoj prižgati reflektorje in »masu« italijanske vojne mornarice zadrski mestni zdravnik dr. Nicolich in en vojaški mornariški zdravnik, ki so prevzeli nadaljnjo skrb za ranjence. V Zadru samem je nesreča povzročila splošno žalovanje in so vse ladje v luki spustile zastave na pol droga. Na rivi je čakal sam prefekt Vaccari, ki je odredil prevoz mrtvih in ranjenec v provinci-jalno bolnico. Devet ranjenecv so odpustili, osem pa so pridržali, ker niso še za transport sposobni. Kapitan Prodan — zaključujejo italijanski listi — je izjavil, da si ne more pojasniti napačnega manevra in katera ladja da ga je kriva, ker da je prihitel iz kabine, ko se je nesreča bila že zgodila. Tako trdijo Italijani, ki seveda krivdo iščejo povsod drugod nego pri sebi, kakor se to godi pri vsaki nesreči, na morju ali na kopnem.

Ostra pisava

praških listov

Praga, 8. jul. as. Praški listi zelo obsirno razpravljajo o katastrofi »Karadjordja«, pri kateri so bili ubiti, odnosno ranjeni tudi češkoslovaški državljani. S posebnim začudenjem se ugotavlja, da se je katastrofa mogla zgoditi v jasni, mirni noči. »Narodni Listi« izjavljajo, da se Češkoslovaška in jugoslovanska javnost ne smeta zadovoljiti s tem, češ, da se je zgodila nesreča. Namigava se, da je italijanski parnik »Morosini« konkurent poškodovanega »Karadjordja«. Dočim pa je jugoslovanska ladja vedno prenapolnjena, vozi italijanska vedno prazna. Bulvarni list »Ekspres« prinaša vest o nesreči na prvi strani z debelim tiskom: »Italijanski parnik se je namenoma zaletel v jugoslovanski parnik »Karadjordje«. Začudenje je povzročilo tudi, da je italijanski parnik ponesrečene potnike prepeljal v italijanski Zader.

Belgrajski listi

Belgrad, 8. jul. n. Težka nesreča na morju, ki se je dogodila v zadrskem zalivu, je vzbudila v prestolici razumljivo žalost in deloma razburjenost. O nesreči krožijo najrazličnejši komentarji. Današnja »Pravda« piše ob tej katastrofi tole:

»Fašistična časopisja v Italiji najprej ni zelo zaboletla strašna nesreča na Jadranskem morju. Ni niti počakalo, da bi videlo, koliko nesrečnih potnikov je pri tej priliki izgubilo življenje. Vse to za fašistično časopisje ni bilo važno. Predvsem je s svojim humanizmom pohitelo razširiti izmišljeno vest o samomoru kapitana našega parnika »Ka-

radjordja«. Dasiravno poznamo fašistično časopisje iz te strani, nas vendar taka radost v tem trenutku preseneča. Vemo, da si fašistično časopisje rado izmišlja o Jugoslaviji najslabše vesti. To časopisje najraje o nas govori v takem tonu, kakor ga narekuje njena tendenca in zato razširja izmišljene vesti. Ko je sedaj ob tej nesreči italijanska ladja zadel a jugoslovansko in jo presekala skoro do polovice, se ponovno čujejo lažne vesti. Kaj bi na primer fašistično časopisje naredilo, če bi jugoslovanski tisk na isti način poročal, da je italijanska ladja »Morosini« namenoma trčila v našo ladjo, samo, da bi jo uničila. Gotovo bi fašistično časopisje v tem videlo po stari navadi največje izraze sovraštva nasproti Italiji. Vendar pa mislimo, da je upravičeno in da naravnost preseneča dejstvo, da ladja »Morosini« ni mogla te nesreče preprečiti, ko je vendar naša ladja »Karadjordje« bila razsvetljena in se je na tisoče metrov daleč mogla videti. To je gotovo prav čudno. Preiskava se vodi in bo končno dognala resnico. Radost fašističnih časopisov bi lahko popolnoma izostala. Ona ni niti objektivna niti humana. Mi si stalno prizadevamo, da bi ustvarili dobre sosedne odnose med Jugoslavijo in Italijo. Gledamo na vse slučaje z drugimi očmi, z boljšimi, pravilnejšimi in bolj humanimi. Vedno delamo za dobro sosedstvo, ker mislimo, da je to sosedstvo nam kakor Italiji koristno. Fašistični tisk bi dobro storil, če bi zavzel prav tako stališče. Če ne ravno prav tako, vendar naj bi izostalo vsej tako nastopanje ob nesreči sosed a...«

„Karadjordje“ v nevarnosti, da se prelomi

Split, 8. julija. p. Tehnični strokovnjaki Jadranske plovitve in naših pristaniških oblasti so pregledali »Karadjordja«. Ugotovili so, da obstoja velika nevarnost, da se parnik prelomi radi položaja, v katerem je nasedel. Njegov zadnji del ni na morskem dnu, nego je dvignjen. Vse prostor je prilično visoko zalila voda. Radi tega je ta del ladje silno težak, ker je udor, ki ga je napravil »Morosini«, velik in sega preko polovice ladjine širine. Da bi se parnik ne prelomil, se je zahtevala iz Splita in Sušaka nujna pomoč in sicer strokovni delavci in material, ki bi parnik v sedanjem položaju učvrstili, da ne bi povzročal lomljenja in s tem nevarnosti potopitve. Vse potrebno se je že poslalo na lice mesta.

8 milijonov škode

Sibenik, 8. jul. z. Jutri bodo pričeli z reševanjem »Karadjordja«, ki bo trajalo en mesec. Reševalna dela bodo opravljala vojne ladje »Močni« in »Spasilac« in pomožna ladja Jadranske plovitve. Najprej se bo izčrpala voda, nato se bodo začelo zamašile velike razpokline, ki so nastale radi udarca. Nato bodo »Karadjordja« poslali v ladjedelnico, da ga popravijo in popolnoma preurde. Škoda, ki jo trpi parnik, se ceni na 6—8 milijonov.

Demagogičen odgovor

Ogorčenje francoskih listov radi italijanskega odgovora

Pariz, 8. jul. as. Italijanski odgovor na Briandov memorandum so sprejeli v Parizu zelo slabo. Odgovor ni nič drugega kakor demagogična preobrnitev francoske teze. Vsi Mussolinijevi ugovori proti Briandovemu memorandumu so v enaki meri povzročili nevoljo v pariških listih. Mussolinijeva izjava, da mora biti zajamčeno varstvo pravic malih držav, da mora zginiti zadnja sled razlikovanja med zmagovalci in premaganci in da se mora priznati popolna enakopravnost vseh držav, ni seveda nič drugega kakor nekdanja Mussolinijeva zahteva, da se imajo »mirovne pogodbe« lojalno in temeljito revidirati. Če zahteva Mussolini takojšnji vstop Rusije in Turčije v evropsko zvezo, je to gola demagogija, še večja radi njegove tretje zahteve, po kateri se mora evropski pakt razviti v režim svetovne solidarnosti in sodelovanja. Kot nič manj demagogično označujejo četrti Mussolinijev zahtevo, po kateri morajo imeti vse države, ki pristopijo k evropskemu paktu, v izvršnem odboru

Split, 8. jul. p. Parnik »Slovenac« in »Beograd«, ki ju je ob katastrofi v Pazmanskem kanalu poslala Jadranska plovitva v Zader, da prevzameta ranjence in potnike, sta nameravala s seboj vzeti tudi trupla petorice mrtvih, ki so bili ob katastrofi najdeni na parniku. Italijanske oblasti pa na to niso pristale, češ, da je potrebna obdukcija. Včeraj se je obdukcija vršila v Zadru. Nato so Jadranske oblasti vse žrtve pokopale na zadrskem pokopališču. In sicer sta to dve Čehoslovakinji, dunajski zakonski par in en Jugoslovanc s Hvara.

Preiskava

Sušak, 8. julija. z. Ponesrečena ladja »Karadjordje« je bila zavarovana pri zavarovalnih družbah »Vardare«, »Sava« in »Lloyd«. Torej so neresnične vesti italijanskih listov, da »Karadjordje« ni bil zavarovan.

Sušak, 8. julija. z. Vse potniki »Karadjordja« so bili prepeljani na Sušak, odkoder so se odpeljali takoj domov. V sušaki bolnišnici so še trije ponesrečenci, in sicer dva Čehoslovaka in en Poljak.

Zader, 8. julija. z. Danes je prišla iz Rima komisija zadrške vlade, ki ima nalogo, da vsestransko preišče trčenje med »Karadjordjem« in »Morosinijem«.

Zader, 8. julija. z. Vsi častniki in kapitan »Morosinija«, ki je trčil v »Karadjordja«, so bili takoj odpušteni iz službe in odvzete so jim bile morjeplovnice.

Pokop žrtv

Zader, 8. julija. z. Snoči ob 6 je bil pogreb petih žrtv katastrofe. V sprevodu je bilo mnogo venecv, med drugimi tudi venec jugoslovanskega konzulata v Zadru. V sprevodu je korakala celokupna jugoslovanska kolonija s konzulom na čelu in konzularnim uradničtvom ter zastopniki mestnih oblasti. Vseh pet trupel je bilo na enem kamijonu. Rekvijem se je izvršil v cerkvi sv. Ivana. Nato so vseh pet žrtv pokopali na zadrskem pokopališču.

Zader, 8. julija. z. V zadrski bolnišnici je še devet težko ranjenih. Po poslednji zdravnikovi izjavi pa se zdi, da bodo vsi trije srečno preboleli, razen sobarja Boršiča, ki ima zmečkano nogo in je dobil težke notranje poškodbe.

Zalovanje v Dalmaciji

Sibenik, 8. jul. p. Občinska uprava je sklenila ob sobote opoldne do nedelje opoldne občo narodno žalost. Vse mesto bo zavito v črno. Sobotne zabave in koncerti bodo odpovedani. Enako bo splošno narodno žalovanje v vsej severni Dalmaciji.

Split, 8. jul. p. Razna društva in sportni klubi so poslali brzojavna sožalja upravi Jadranske plovitve. Med drugimi sta poslala sožalja brzojava Jadranska straža in Trgovska zbornica v Splitu.

Proslava sv. Emerika

Budimpešta, 8. jul. as. Ob priliki velikih svetovnih sv. Emerika bo v Budimpešti od 19.—22. avgusta velikopotezna verska proslava, na katero bo tudi sv. oče poslal svojega kardinalskega delegata. Dne 19. avgusta bo evharistični kongres s sv. mašo na prostem, katero bo daroval papežev legat, nato veliko evharistično zborovanje, na katerem bodo govori v več jezikih, in procesija z Najsvetejšim zakramentom na Donavi. Dne 20. avgusta bo slovesni tradicionalni spredov po mestu s relikvijami sv. Stefana in sv. Emerika. Dne 21. avgusta bosta na proslavi govorila bivši zvezni kancelar dr. Seipel in en francoski minister. Dne 22. avgusta bo marijanski sodalni shod, izšel v Mario Remete in zborovanje na prostem, na katerem bodo govorili v več jezikih, s čimer bo proslava končana.

Spor med grško pravoslavno cerkvijo in vlado

Atene, 8. julija. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je poslal pismo atenskem metropolitu Krizostomu kot zastopniku sv. sinoda. V tem pismu priznaje Venizelos staro stališče grške vlade ter poudarja popolno soglasje vlade s predlogi in načrti ministra prosvete Papandreje o razdelitvi in likvidaciji cerkvenih posestev v Grčiji. Venizelos v tem pismu nadalje veli, da jamči za pravično likvidacijo s sodelovanjem zastopnikov cerkvenih oblastev in da v nobenem primeru interesi cerkve ne bodo oškodovani. Pač pa, pravi Venizelos dalje, bo cerkev oproščena odvisnih bremen in svoje sedanje neaktivnosti. Agrarna reforma, ki naj bo izvedena v Grčiji, glede posestev mrtve roke bo v skladu s podobnimi reformami v drugih evropskih državah.

O tem odgovoru je imel svetli sinod sejo in se po odločni kritiki izjavil proti vsebini vladinega odgovora. Sveti sinod je obsodil dvojico cerkvenih dostojanstvenikov, ki jih je vlada povabila, naj sodelujeta v odboru za likvidacijo, ter jima prepovedal govoriti v imenu cerkve. Sveti sinod je nadalje prepovedal vsem duhovnikom, da sodelujejo v pokrajinskih odborih za likvidacijo cerkvenih zemljišč in posestev, dotlej da mitropolit Krizostom ne vstopi v osrednji odbor za razdelitev cerkvenih posestev.

Značilen govor gen. tajnika fašistične stranke

Rim, 8. jul. a. Generalni tajnik fašistične stranke Turati je imel 6. t. m. političen govor pred fašisti v Piacenzi, v katerem je med drugim dejal sledeče: »Sedanjí časi so težki, bodisi v gospodarskem bodisi v političnem oziru. Mi fašisti smo za politično ravnostev in za mednarodno pravičnost. Tiste, ki nam očitajo, da smo prokaterji, opozarjamo, da smo mi edini narod, ki se je spravil s svojim največjim nasprotnikom izza svetovne vojne, Avstrijo in Madjarsko. Kako naj bomo mi izzivalci, ki smo resno pokazali, da hočemo v Evropi mir, seveda tak mir, v katerem Italija ne bo razorožena in sužnja nedopustnega hegemonizma drugih. Imamo pa tudi težek gospodarski položaj in jaz sem zadnji, ki bi bi to zanikal. Gospodarske krize pa ni kriv fašistični režim. Ta kriza je same rezultat nekega nesporazmerja, ki traja že več let. Mi in ves svet trošimo več, nego zmoremo. Kdor ima stotak v žepu, naj pomisli, da je to nekaj dragocenega, ki se mora stokrat v žepu obrniti, pregen se izda. Kdor pa ima tisočak, naj ga spoštljivo spravi in pozdravi v vojaških častih. Kader se bodo narodi Evrope in Amerike vrnili k skromnosti, varčnosti in preprostemu življenju, sovražnemu luksuzu, bo ves svet ozdravel.« Končno je Turati poveljeval Mussoliniju, kateremu je Italija brezpogojno poverila svojo usodo.

Pogrešana letalca

London, 8. jul. AA. V letalskih krogih se boje za življenje in usodo letalcev Rooka in Matewsa ki sta prejšnji teden odletela iz Anglije, da postavita nov rekord poleta do Avstralije. Letalca pogrešajo na progi, ki je vodila ob obali Indijskega oceana.

Drobne vesti

Ljubljana, 8. julija. AA. Ban dravske banovine g. inž. Dušan Serneč je službeno odpotoval iz Ljubljane. Zato odpadejo v petek 11. t. m. sprejemi pri njem.

Belgrad, 8. julija. u. Nad Sremom je divjalo veliko neurje, ki je napravilo ogromno škodo. Kakor poročajo, je strela zahtevala tudi več človeških žrtv.

Belgrad, 8. julija. p. Minister za socialno politiko Preka je kralju predložil v podpis zakon o izseljevanju. Takoj po objavi v »Službenih novinah« bo zakon stopil v veljavo. Pravnik za izvrševanje tega zakona bo izdelan 15. julija.

Belgrad, 8. julija. z. Zastopniki obrti in industrije so predložili ministru za trgovino in industrijo Demotroviču stališče industrije in obrti k zakonskemu predlogu o pospeševanju industrije in obrti.

Mexico City, 8. julija. AA. Poročajo iz Guana-junta, da je prišlo radi razdelitve zemlje med dve-ma sosednima naselbinama do spopadov, pri čemer je bilo deset kmetovalcev ubitih in večje šte-vilo ranjenih.

Pariz, 8. julija. AA. Občinski svet je sprejel načrt za novo tranšo v svrhu zgraditve 20.000 stanovanj.

Vatikan, 8. julija. AA. Kardinal Vanutelli je zbolel.

Odlikovanje

Glavni odbor Rdečega križa v Belgradu je odlikoval upravnika skladišča Rdeč. križa v Ljubljani. A. Jagodica povodom njegovega tridesetlet-nega nesebičnega in požrtvovalnega delovanja pri Rdečem križu s srebrno medaljo. Kot vnet dela-vec na človekoljubnem polju je zbral g. Jagodic po prevratu po raznih zavodih raztreseni sanitetni material Rdečega križa ter z njim opretil obširno skladišče na Ljubljanskem polju. Skladišče je vzorno urejeno in je prava dobrota v velikih ele-mentarnih in epidemčnih nezdah. Visoki dostojanstveniki niso mogli prehlvaliti mojstrske uredi-tve. Tudi pri glavnem odboru so spoznali odlične sposobnosti in vestno poslovanje g. Jagodica ter ga odlikovali s srebrno medaljo. Navdušenemu in vztrajnemu humanitarnemu delavcu g. Jagodicu iskreno častitamo.

„Diktatura proletarijata se je izpre-urgla v izkoriščanje proletarcev“

Senzacionalna izjava bivšega odličnega sovjetskega politika

Pariz, 8. jul. d. Največjo senzacijo dneva pomeni izjava Armenca Georgija Agabekova, voditelja komunistične propagande na bližnjem Vzhodu, ki je zapustil odgovorno službo v Carigradu in prestopil v tabor nasprotnikov Sovjetov. Agabekov je od začetka revolucije ves čas deloval v stranki in zavzemal v njej odlična mesta kot propagandist komunizma po inozemstvu. Lanskega leta je dobil nalog, da spravi s pota znanega prebežnika Besedovskega, avtorja »Spominov nekdanjega sovjetskega diplomata«, še preden je ta svojo knjigo izdal. Ker so sovjeti po objavi »Spominov« iz ozirov do Francije svoj nalog preklicali, je bil Agabekov poslan v Carigrad kot vodja komunistične propagande na bližnjem Vzhodu, to je v Turčiji, Grčiji, Siriji, Palestini in Egiptu. Medtem pa je bil Agabekov v srcu že prelomil s Sovjeti in njihovimi metodami ter pobegnil v Pariz. Pariški listi objavljajo zdaj sledečo njegovo izjavo:

»Pošteno sem delal za Sovjete in verjel v uspeh komunistične revolucije. A tekom zadnjih dveh let sem prišel kot odgovorni voditelj v Moskvi v neposredni stik s timi, ki kuhajo sovjetsko politiko. Prepričal sem se, da se je izvršla diktatura prole-

tarijata v izkoriščanje proletarcev. Sedanji mogotci samo kričijo o svobodi, v resnici pa jo zatirajo. Delavci propadajo pod težo prismojenega petletnega gospodarskega načrta, ki jih duševno in telesno grozi uničiti. Kmetje so obubožani sužnji Stalino-vih kolektivnih graščin, ki so razdrle vse rusko poljedelstvo. Stalinova vlada je Rusiji pripravila glad, čigar grozote bodo prekosile one iz leta 1921. Na področju zunanje politike pomenita laž gesla »delavska revolucija na Zahodu« in »svoboda podjarm-ljenemu vzhodu«. V resnici zasleduje Stalinova poli-tika v Kitaju in bližnjem Vzhodu samo sebične imperialistične cilje in izkorišča zaslepljenost. To bom dokazal v knjigi, ki se zdaj iz rusčine prevaja v angleščino, francoščino in nemščino. Smatram za zločin izvoz živih iz stradalce dežele, ker se okoriščejo s tem denarjem samo komunistični velikaši, oz. se podpira propaganda v inozemstvu. Se-danja vlada je vstvarila neznošno življenje 150 mi-lijonskemu prebivalstvu Rusije. Davno bi padla, če ne bi imela zaslepljene vojske in če ne bi bili pre-slabo organizirani kmetje pa delavci.«

Agabekov bo pričel v družbi z Besedovskim in drugimi sovjetskimi prebežniki boj zoper Stalina.

Za manj nadarjene otroke

Pomožne šole ostanejo — Potreba novih pom. šol in internatov

Ljubljana, 7. julija.

Ko je izšel novi šolski zakon in njegovo besedilo v slovenskem jeziku, so si nekateri naši pedagogi nekoliko napačno tolmačili njegove določbe. Tako je bilo splošno razširjeno mnenje, da bodo ukinjene vse pomožne šole za manj nadarjene otroke. Temu pa ni tako. Zakon sicer res določa, da se ukinajo šole in nadomestijo z normalnimi. Pod temi šolami pa so mišljene le časne, manjše enorazrednice v osamljenih krajih, ne pa pomožne šole za manj nadarjene in nepolnočutne otroke (slepe, gluhe itd.). Nasprotno: take šole se bodo še pomnožile, pomnožile in še sčasoma še izpopolnile.

Iz razgovora s pedagogi, ki se bavijo s pomožnimi šolami, navajamo:

Šole za manj nadarjene, defektne otroke (gluhe, slepe), šole za moralno pokvarjene otroke so po novem zakonu predvidene v pravilniku za šole za defektne otroke. Pravilnik ministrstva za narodno zdravje predvideva še celo šole za rekonvalescentne (tuberkulozne) otroke. Nevarnosti, da bi se dosedanje šole te vrste ukinile, ni. Po zakonu samem je dolžnost in skrb banovinskih šolskih odborov, da se to uredi s posebnim pravilnikom.

Pred kratkim je bila v ministrstvu prosvete komisija, ki naj bi izdelala pravilnik za vse vrste šol za defektne otroke. V tej komisiji sta bila tudi ravnatelj gluhonemnice Grm in ravnatelj ljubljanske pomožne šole za manj nadarjene Dimnik. Komisija je izdelala podoben pravilnik za vse vrste omenjenih šol, glede sprejema, izobrazbe in prejemkov učiteljskega. Pravilnik je mišljen kot: specialen pravilnik k splošnemu pravilniku o narodnih šolah.

V Belgradu se je preteklo leto vršil specialen tečaj za usposabljanje strokovnega učiteljskega. V tečaju je bilo 20 udeležencev. Predavali so razni profesorji strokovnjaki, vodil pa je tečaj načelnik za osnovni pouk Gjorgjevič. Ob sklepu tečaja so udeleženci polagali izpite. Med njimi Slovenci ni bilo, ker ima vse učiteljske naših pomožnih šol že strokovne izpite. Sma pa bili na stališču, naj se prihodnji tečaj vrši tako v Belgradu, kakor tudi v Zagrebu in v Ljubljani, kar se bo tudi zgodilo.

Nujno potrebno je, da se pri pomožnih šolah ustanove tudi popolne šolske poliklinike. Kakor predvideva šolski zakon, jih ustanove občine, oziroma pri nas mesto, kakor se na primer poslužuje državne šolske poliklinike srednje in druge šole. Dosedaj se je pomožna šola posluževala šolske zdravstvene posvetovalnice na mestnem fizikatu, ki je redno poslovala v Mestnem domu.

Ne samo za pomožne šole, ampak tudi za vse druge šole bi bila v Ljubljani nujno potrebna ustanovitve poklicne posvetovalnice za starše, na kateri bi mogli dobiti stariši prave nasvete in pouk pri izbiri bodočega poklica svojim otrokom.

Predvidena je dalje pomožna nadaljevalna šola in je ministrstvo že odobrilo učni načrt, zaradi prostora pa te šole še ni mogoče osnovati. Saj se na ljubljanski šoli za manj nadarjene vrši pouk dopoldne in popoldne.

Šolski zakon predvideva, da dobe pomožne šole tudi internat. Za vsa naša banovina naj bi se osnoval en sam zavod. Vprašanje pa nastane, ali naj bi se osnoval en sam velik zavod, ki bi bil paviljonsko urejen — potem bi bilo potrebnih pet paviljonov — ali pa na raznih krajih več zavodov z različnimi smermi, po katerih bi se otroci diferencirali z ozirom na individualnost. To vprašanje proučuje banovinski šolski odbor.

Ljubljanska pomožna šola.

V Jugoslaviji se je osnovala prva pomožna šola za manj nadarjene l. 1911 v Ljubljani. L. 1909 se je na Dunaju vršil tečaj za učitelje za te šole. L. 1911 se je na ljubljanski 4. deški šoli (Prule) osnovala pomožna šola z enim razredom, ki se je pozneje razvila v dvorazredno. L. 1918 je dal pokojni Lavtižar pobudo za tretjo učno moč. L. 1920 je prišel iz Trsta g. Ivan Dimnik kot nova učna moč in pa še ena učiteljica. S šolskim letom 1921-22 je bila šestrazredna osnovna šola popolnoma organizirana. Imela je tudi že pripravljeni razred pred prvim razredom za manj razvite. Lani pa se je osnoval za otroke v hiralnici poseben pomožni razred. Šola ima svoje prostore od l. 1921 na Grabnu. Tako pomožna šola imajo tudi v Mariboru s štirimi razredi. Zadnje čase se je osnovala v Zemunu višja pedagoška šola za pomožne šole.

Pomožne šole za manj nadarjene imajo nalogo, da razbremene osnovno šolo od slabših. Potrebno pa bi bilo, da bi se za vzgojo manj nadarjenih in defektnih otrok zanimala tudi univerza, zakaj naši strokovni učitelji so pretežno več ali manj avtodidakti v tem oziru.

Ljubljanska osnovna šola šteje do 80 otrok. Ima 9 učnih moči, vseh šest moč za ročno delo in kateheto. V razredu sme biti največ 12 otrok. Pouk sloni na individualni sposobnosti otrok, na podlagi delovnega pouka. Zanimivo je, da je ravno iz take vrste šol izšla delovna šola. Po večini so bili na pomožni šoli do pred kratkim samo ljubljanski otroci. Pa tudi z dežele so pričeli zahajati. In tu postane ravno važno vprašanje internata, zakaj stremenje vzgoje gre za tem, da učenec ne pade, kar šola s trudom zgradi. Pa tudi s socialnega stališča je priporočljiv internat. Da bi se pa internat namestil v kakem že obstoječem zavodu, pa tudi ne bi bilo dosti pomagano.

Pretežno so otroci te šole potomci degeneriranih družin, alkoholikov in dedno obremenjenih. Pa tudi vojna je povzročila dosti zla, saj je mnogo rahljenih otrok.

Da je na šoli uveden ročni pouk, je iskati vzrok v tem, naj se otrok vsaj manuelno zaposli, če se ne more intelektualno. Uspehi so na šoli v 75% prav dobri in se otroci dovolj nauče za vstop v razne poklice.

Vsako leto od Velike noči dalje določajo razredniki 1. razredov kandidate za prvi razred. Posebna komisija pregleda te otroke in določa, kdo spada na pomožno šolo. Otroci so preiskani z zdravstvenega, psihičnega in učnega stališča.

Cela vrsta otrok je tudi zavrnjena, to so oni, ki spadajo na osnovno šolo ali pa so težko slaboumni. Na pomožno šolo spadajo le slabo nadarjeni in intelektualno manj razviti, le oni, ki so bolj v breme in v oviro napredku vseh součencev. Glavni nemi in popolni bebi niso sprejeti na to šolo, o čemž jastniki tudi ne.

Učitelji pri pouku teh manj nadarjenih otrok zelo trpe, nasprotno pa so veseli vsakega uspeha. Še celo v hiralnici so uspehi prav lepi.

Učiteljsko se izobražuje samo. Ima lepo knjižnico, vsaki dve leti pa se vrši poseben strokovni tečaj v Nemčiji, ki ga naše učiteljsko obiskuje pogosto. Zadnji se je vršil v Leipzigu, prihodnji pa se vrši oktobra meseca v Kölnu.

Kako zelo skrbe za pomožne šole v tujini, saj navedemo nekaj podatkov: Češkoslovaška ima 25 pomožnih šol s 64 razredi in 7 zavodov z 18 razredi, skupno s 1403 otroci. V Švici je šol in zavodov 125 s 5418 otroci in 401 učitelji. V Avstriji je 81 šol in zavodov z 297 razredi in 5017 otroci. Nemčija ima 1314 razredov z 4485 razredi in 212.073 otroci.

To so številke, ki nam imponirajo. Nujno je, da moramo še mnogo dela posvetiti skrbi za naše manj nadarjene in defektne otroke, ki gotovo niso nič krivi, da so taki, temveč je na njih grešila družba. Družba je tudi dolžna vzgojiti jih v polnovredne državljane.

Oberammergavske pasijonske igre: Kristus pade drugič pod križem. (Glej današnji listek.)

Pasijonske igre v Oberammergau

Oberammergau, 4. jul.

Pripovedujejo, da je nekoč prišel v Oberammergau k pasijonskim igram moč, ki je bil silno siten. Gospodar, kjer je stanoval, mu ni mogel ustreči z nobeno stvarjo, za vsako stvar se je moč pritoževal. Pa mu je gospodar tisto jutro pred predstavo povedal kar naravnost: »Saj opoldne, ko se boste vrnili od predstave, bo pa vse dobro...«

Res je bilo tako. Moč je opoldne prišel h kosilu tako ginjen, da sploh ni mogel do besede; potrpežel je z vsem, nič več se ni pritoževal zoper jedila in red.

S tem je povedanega dovolj glede tega, kako igrajo v Oberammergau.

Predstave se vrše na prostem, sodeluje okrog 400 oseb. Vsi so domačini, iz drugega kraja sploh nihče igrati ne sme, čeprav bi rad. Pri predstavah, ki se vrše po 8 ur (z opoldanskim odmorom) na dan, sodeluje izbran orkester, tudi sami domačini, ki šteje ravno 50 moč. Tudi zbor, ki poje prologe, šteje 49 oseb.

Oder oseb je solidno zgrajen ter predstavlja v tem oziru vlihek popolnosti. Spremembe scen so tako hitre, da odmorov sploh ni. Oder sam je odprt ter ima pred glavnim zastorom, za katerim se menjajo in vrše glavne scene, širok in dolg predprostor, kjer nastopa zbor in množica. Na levi in desni so jeruzalemske ulice in hiše, ki se ne spreminjajo, ampak stoje stalno in so pravzaprav zidane.

Za gledalce pa je zgrajena posebna zgradba, katere streho nosijo veliki železni oboki, sicer pa je vse leseno. Ob straneh in zadaj so okna, ki jih

po potrebi odpro za sonce ali pa za hlajenje; pod streho so ljudje varno spravljani pred solncem kakor pred dežjem. Igralci pa morajo igrati na prostem tudi ob slučajni dežju.

Vseh sedežev za gledalce je 5400 stojšč ni. Kdo pa bo tudi stal celih 8 ur? Sedeži so lepo položeno postavljeni drug nad drugim, da je pogled z vseh sedežev na oder zadosti dober. Kljub temu se sedeži dele po cenah na 4 razrede. Zadnji razred stane še vedno 5 mark (70 Din). Najdražji sedeži so po 20 mark (280 Din). Če je vse prodano, kar se največkrat zgodi, zneso to krog 80.000 mark (828.000 Din).

Seveda ni vse to čisti dobiček. Silni so stroški, ki jih imajo domačini s propagando, z ureditvijo vsega, kar je s predstavami v zvezi; velika je zlasti vsakdanja režija. Cela vrsta rediteljev skrbi za red pri 14 vhodih, v poslopiju je rešilna postaja z zdravniki ter potrebnim moštvom, ki stoji skozi ves čas predstave tudi v poslopiju med gledalci. Ob času predstave je v poslopiju tudi močna četa gasilcev z vsem potrebnim orodjem, ki bi naj služil v slučaju ognja.

In končno je treba pomisliti, da igrajo domačini le vsakih deset let; za toliko dobo je tedaj treba zaslužiti v enem samem letu. Pasijonske igre so namreč domačinom v Oberammergau edini zaslužek; v letih, ko ne igrajo, izdelujejo razne svete kipce in podobe ter druge spominke, ki jih v silnih množinah prodajo med ljudi, ki prihajajo k igram.

Danes so si pasijonske igre ogledali tudi naši izletniki. Zdale je poldne proč in smo ravno po kosilu; videli smo sicer šele polovico dela, toda kljub temu Vam lahko opišem vsaj to.

Vtis, ki ga dobi gledalec, je naravnost veličasten. Že pred začetkom, ko opazujete trume ljudi, ki se vsipajo skozi vsa vrata na svoje prostore, se

Gospa Fanj de Schiava iz ugledne rodbine Deisingerjevih v Kamniku, lastnica gostilne »Pri starem tišlerju«^c v Kolodvorski ulici, znana dobrotnica dijakov in ljubljanskih ubogih, je praznovala 75 letnico svojega rojstva zdrava in čila v krogu svojih podpirancev.

Velik požar pri Slov. Bistrici

Slovenska Bistrica, 8. julija.

Danes ob 8 zjutraj je izbruhnil pri posestniku Bračiču na Vrhlogi velik požar, ki se je razširil tudi na sosedna poslopja posestnikov Sostarja in Arnejseka. Gospodarska poslopja vseh treh so zgorela do tal. V zadnjem trenutku, ko je že bilo Bračičevo poslopje vse v plamenu, sta se pojavila dva otroka gori na skednju, kjer sta spala čez noč in se še o pravem času prebudila, skočila doli in s tem rešila svoji življenji. Živno so rešili razen ene krave, ki je zgorela. Le slovenjebistriški gasilec in domačinom se je zahvaliti, da ni bilo še večje nesreče. Škodo cenijo nad 400.000 Din. Zavarovani so pa skupno le komaj za 90.000 Din.

Nesreča pri kopanju vodnjaka

Ljubljana, 8. julija.

V Smartnem pri Litiji se je v ponedeljek pripetila težja nesreča. Delavci so kopali vodnjak in iz njega odstranjevali prst in jo nadomeščali s savskim kamenjem, ki filtrira vodo. Na dnu vodnjaka je stal 30-letni Stanko Knavs iz vasi Ustja št. 16. Ko so spuščali škaf s savskim kamenjem, se je vrv, na katero je bil škaf pritrjen, nenkrat pretrgala, škaf pa je padel v globino — Knavu na glavo. Knavs je dobil prav resne poškodbe na glavi in hrbtu. Danes so ga prepeljali z reševalnim avtom iz Smartna v Ljubljano v bolnišnico.

Tragična smrt rojaka v Ameriki

Z ameriških Brezij smo dobili poročilo, da je 24. junija proti večeru utonil g. Martin Berlec, brat p. Evstahija, frančiškana v Kamniku, p. Antona, lazarista in S. Hermine, usmiljenke. Doma je bil v Podhruški pri Kamniku. Lani je šel v Ameriko, da tamkaj v kolegiju sv. Benedikta za zapoznele poklice, Atchison, Kans., spopolni svoje študije in nato stopi v noviciat k frančiškonom na tamkajšnjih Brezjah. Kajti vse je bil pripravljen žrtvovati, da postane duhovnik. Dasi že 24 leten, je zelo pridno in uspešno študiral. Ravno se je vrnil v Lemont k Mariji Pomagaj na počitnice, kjer je pridno pomagal pri upravi »Ave Marije«. Silna tamkajšnja vročina ga je gnala v vodo. Na farmi je namreč precej razsežen, kakih 20 čevljev globok, opuščen kamnolom, vedno poln vode. Na površini je voda od solca pregreta, v spodnjih plasteh pa ledeno mrzla. Najbrž ga je prijel krč. Ker je bila samostanska družina takrat v koru, ga niso takoj pogrešili. Pozneje so takoj stili, kaj se je znalo zgoditi. Sicer so ga kmalu potegnili iz globine, a vse prizadevanje ga zopet spravilo k dihanju, je bilo zaman. Pokopali so ga na samostanskem pokopališču ob pomočju Marije Pomagaj. Počivaj v miru v tuji zemlji, med rojaki. Njegove drage v domovini pa naj Bog tolaži.

Delavski tabor

bo v nedeljo, 13. julija po redni deveti sveti maši v Dolenjem Logatcu. Tabor se vrši za strokovno organizirano delavstvo in vse njihove prijatelje. Govorila Langus Joža in Koprivec Matic. Vabljeni!

Huda nesreča rudarja

Ljubljana, 8. julija.

Danes dopoldne se je pripetila na Dukičevem dnevnem kopu v Trbovljah huda nesreča, ki bo najbrže zopet zahtevala življenje mladega rudarja. Delavec Ivan Turek je pripravljal hunte, to je vozičke na tirih. Dva hunta sta ga pri tem delu tako močno stisnila, da je obležal nezavesten in s težkimi notranjimi poškodbami. S prvim popoldanskim vlakom so ga pripeljali v Ljubljano že v skoro umirajočem stanju. S kolodvora ga je v bolnišnico pripeljal reševalni avto. Zdravniki so ugotovili, da ima popolnoma zdrobljen prsni koš. Njegovo življenje visi na zelo tanki niti. Turek je 30 let star in je stanoval v Zagorju št. 123.

Nova koč na Ljubniku

Škofja Loka, 8. julija.

Naša podružnica SPD v Škofji Loki je postala letos prav podjetna. Pretekli teden je odbor škofljak prijateljski sestanek vseh članov in turistovskih prijateljev, na katerem so obširno premotri-vali vprašanje nove koč na našem Ljubniku. Sklep, da se koč zgradi, ni ostal le pri besedah, nego so takoj začeli uresničevati želje, izrečene na tem sestanku. Nabiralna akcija se je takoj pričela in včeraj so že kupili svet na vrhu Ljubnika. Z zgradbo bo odbor tudi takoj začel. Vsi smo veselili te nove koč, le to želimo, da bi 500 m višji Blegaš ne ostal radi tega na cedilu.

Otroka je zadušila

Škofja Loka, 8. julija 1930.

Pred nekaj dnevi se je v naši okolici zgodilo obžalovanja vredno dejanje, da je mlada mati, neka 26-letna služkinja iz Starega dvora, postala morilka lastnega deteta. Po porodu ga je zaprla za dva dni v omaro in pri obdukciji, ki se je izvršila v soboto v mrtvašnici našega mestnega pokopališča, se je dognalo, da je mati dete prav s pritiskom na usta zadušila. Nezakonska mati seveda ni mogla tega ostudnega dejanja izvršiti tako, da bi bilo za vedno prikrito, nego je takoj prišla pravici v roke. Iz naših sodniških zapisov so jo v soboto dopoldne odpeljali na deželno sodišče v Ljubljano, kjer bodo ugotovili pravi vzrok, ki je dovedel morilko do tega dejanja.

glas Jezusa, ko moli na gori; kako to doni, ko da je tam zadaj res silna nepregledna daljava med drevjem in za goro.

Moj Bog...! Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi...!

Te silne besede Jezusa na vrtu Getzemani, ta obraz, ta skrušenost, doživeti je, — ali je čudno, če so oči vseh nas solzne...? Kje je moč, ki bi še dlje zadrževala ganotje v srečih in dušah?

F. S.

Iz Oberammergau v Monakovo

Monakovo, 5. julija 1930.

Glavno stvar smo torej opravili; pasijonske igre v Oberammergau-u so za nami.

Kakšen je torej celoten vtis s pasijonskih iger v Oberammergau-u? Tisti, ki se na to reč bolj razumejo, pravijo, da je letos igranje nekoliko slabše kot sicer. Glavne vloge so slabo zasedene, vsaj slabše kakor druga leta. Tako pravijo, v splošnem pa smo z igrami vsi zadovoljni. Vsi priznavajo nesporno prvenstvo v igranju Judi, najmanj pa je ugajal Herod. Kristusa igra Alojz Land; predstavlja ga kot energičnega človeka, nič tiste posebej ljubezni ni v njem, nič tiste miline, ganljivosti, kakor smo je vajeni mi. Za svojo osebo moram reči, da mi je naš Gregorin v našem pasijonu bolj všeč. Zlasti zbor Ljudskega odra in Društva rokodelskih pomočnikov iz Ljubljane, ki je tudi z nami, vneto zabavlja — oni da bi to stvar že lepše igrali, pravijo!

So pa nekatere stvari, ki napravijo na gledalca silen in veličasten vtis. Prizor z Jeruzalemskih ulic na primer, ko je na oder zbran domala ves Oberammergau; to je res množica, ljudstvo, to je resnično predstavljanje tragedije, ko je zapeljan in nahujskano ljudstvo z vpitjem izsililo smrt svojega Boga... Pilat pa si vrh stopnic svoje palače v pričo ljudstva umije roke: Njegova kri naj pride nad vas in nad vaše otroke...

Kaj sem posebej občudoval ob teh slikah? V prvi vrsti silno resničnost dejanja, pristrano igranje, plastičnost scen, prirejeno s čisto preprostimi barvami in sredstvi.

Sijajen je bil na primer vrt Getzemani. In

Kaj pravite?

Malo imamo v Sloveniji velikih podjetij, nekaj jih pa le imamo. O enem teh podjetij naj povem zgodbo. Naglašam zgodbo, da ne bo kdo mislil, da je stvar resnična. Recimo, da je to podjetje tovarna. Nameščenci tega podjetja, — ne delavci, ti se ne upajo tako daleč, — so zbrali v sebi neverjetno korajžo, njihovi gospodarji so celo rekli predrznost. Sli so in so napisali prošnjo, — to se razume, prošnjo so napisali nameščenci na gospodarje in ne obratno. V tej prošnji so nameščenci napisali, da podjetju ni v čast, da so nameščenci pri njem uradniki kar tako, od danes na jutri in so lepo, ponižno prosili, naj jim gospodarji dajo pragmatiko. Gospodarji so se silno zgrozili nad to predrznostjo in so prošnjo rešili v le-te smislu: vsi uradniki so odpušteni, sprejel pa je nazaj le oni, ki svoj podpis na prošnji prekliče. Seveda so vsi uradniki prekliči prošnjo in tako je šla pragmatika po vodi. Gospodarji so dobili zadoščenje.

To podjetje je mislilo zaslužiti svoj čas z lepo spekulacijo nekaj milijonov. Gospodarji pa so noč zagrabili pri ostrini in so se umezali. Milijonov ne bo, še celo podjetje zamo jih bo moralo plačati nekaj.

Izgubo je bilo treba kriti. S čim? Kdo naj jo plača? »Kaj bomo morda mi plačali?« so se vprašali gospodarji, »mar naj si odrgamo pri dividendah? Zakaj imamo pa uradnike? Ti naj plačajo!« Tako se je zgodilo, da mora uradništvo samo plačevati prispevke za pokojninsko zavarovanje.

Uradniki se grabijo sedaj začuden za glave in se vprašujejo: »Najmanj deset takih spekulacij se je posrečilo zadnja leta. Nihče se nas ni spomnil, nihče ni hotel deliti z nami dobička. Pri enajsti, ponesrečeni spekulaciji, pa so se gospodarji spomnili in prevatili izgubo na nas! — Eh, bomo že potrpeti, samo da se podjetje dalje razvija in da njegove dividende ne padejo!«

Koledar

Sreda, 9. julija: Nikolaj in tovariši, mučenci; Anatolija, devica.

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika 14. čete 49. pešpolka peh. kap. II. razr. Josip Dežman; na službo v poveljstvo tuzlanskega vojnega okrožja peh. podporočnik Nikolaj Kramer; za vodnika 2. baona 2. picnirskega polka inženjerski podporočnik Dragotin Kopjar in na službo na Kr. brod »Sitnica« poročnik bojnega broda 2. razr. Andrej Vrkljan in intendantski kap. I. razr. Dragotin Butkovič.

Mala kronika

★ Razpis učnega mesta profesorja ali suplenta, ki je izprašan za predmete IX. grupe po čl. 19 »Pravilnika za polaganje prof. izpita za zvanje profesorja trg. akademije in trg. šol« na trgovski akademiji v Ljubljani z nastopom v šolskem letu 1930/31. Razpisuje se učno mesto za menično, trgovsko, obrtno in stečajno pravo kot glavne predmete, narodno ekonomijo s finančno vedo in trgovino kot sporedna predmeta. Za profesorstvo mesto pridejo v poštev kandidati, ki so položili iz gornjih predmetov profesorski izpit za trg. akademije ter imajo najmanj tri leta nastavniske službe, za suplentsko mesto pa pridejo v poštev po čl. 20 omenjenega pravilnika diplomirani pravniki. Prošnje opremljene po čl. 12 zak. o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih, naj se naslovijo na min. trg. in industrije v Beogradu, vložijo pa do 30. julija 1930 pri ravnateljstvu drž. trgovske akademije v Ljubljani. — Ban: ing. Dušan Serbec.

★ Svečana otvoritev modernega gasilskega doma. Ljutomersko gasilsko društvo bode dovršilo ta mesec svoj novi gasilski dom, katerega je začelo graditi meseca septembra m. l. Zidarji so že zapustili zgradbo, mizarji, kleparji in slikarji pa opravljajo zadnja dela. Ta gasilski dom je stavba, kakršnih je le malo v Jugoslaviji. V pritličju je velika garaža za brizgalne, avtomobile in drugo gasilsko orodje, v nadstropju pa na eni strani stanovanje, na drugi pa dvorana za seje in zborovanja. V sredi pročelja se dviga 23 m visoki zidani stolp.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol« Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalogar: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-99

Potem tretji del, ki prične s križevim potom. Nošenje križa, padanje pod njim, srečanje z Veroniko in z materjo. Pred sledečim dejanjem nastopi potem zbor, doslej skozi vso predstavo ognjen v svetlo modra oblaka, zdaj v črni ogrinjali. In z godbo in psalmi vred je vse vkip še bolj tragično, da se spet zasloje oči vseh in jih brišejo z robc...

Organizacijo romarjev imajo sijajno urejeno. Izletnike razdele po vseh hišah v Oberamergrau-u; vsak ima pri gospodarju tudi hrano. Vsa množica se torej opoldne h kosilu razdeli na mnogo gospodarjev, ki lahko vsem postrežejo do dveh, ko se predstava spet nadaljuje. Če bi bila prehrana prepuščena samo gostilnam in restavracijam, bi nastal naval in igre bi se ne moge v redu nadaljevati.

Kraj Oberamergrau je izrazito planinski. Je to ozka dolina, na koncu katere počiva ta ljubka vas, po svojih pasijonskih predstavah znana po vsem svetu. Nad dolino se po pašnikih vidijo stajne, prav tako ko da se vozite z Jesenic proti Kranjski gori in Ratečam. Ko se vozimo proti Murau, vidimo ob progi celo močvirje, značilne barske trave. In v Oberamergrau-u se pasejo krave, ki za vasjo, zvečer pa se pojavljajo tudi na promenadi v vasi, sredi avtomobilov in kočij; med hupanjem avtomobilskih trob se oglašajo idilični kравji zvoci.

Proga Oberamergrau—Murau je lokalna. V Murau je treba prenesti na glavno progo proti Monakovemu ali proti Inostomu. Do Murau se vozimo z osebnim vlakom, pa kljub temu z električno lokomotivo. Vlak hiti skozi dolino, zdaj gor, zdaj dol, kraj je vse do Murau valovit, pa lep. Vožnja prijetna, hitra; na malih postajah, kjer povsod obstajamo, ni prida prometa. Ni čuda, če pa po progi vozijo vlaki neprestano, vsako uro po več; osebni, brzi, salonski, posebni, direktni... V vsako smer vsak čas. Nemci strežejo ljudem z vsem, vsak si lahko izbira vlak po mili volji, kot mu to kaže in nese denarnica.

V Murau presedemo v brzovlak, ki nas poteg-

ki se boče uporabljal za sušenje cevi in za razgled. Stolp je pokrit z veliko betonsko ploščo, obdano z lino ogrado in je od tod lep razgled na Mursko polje, Prekmurje in Medjimurje, na avstrijsko in ogrsko mejo. Slovesna otvoritev te imponantne gasilske stavbe bo v nedeljo, dne 10. avgusta t. l. na kar se vsa društva že sedaj opozarjajo.

★ Ugotovitev. V nedeljski številki »Slovenec« smo priobčili vabilo Smučarskega kluba Ljubljana k večerni prireditvi v Planici. Na podlagi tega vabila je naš poročevalec izražal svoje pomisleke proti tej prireditvi. Prepričali pa smo se, da je vsa prireditev potekla povsem dostojno. Strenjenje Smučarskega kluba Ljubljana za razvoj Rateč je povsem idealno in so ravno člani tega kluba najbolj glasno opozorili javnost na lepoto Planice.

★ Požar. Pri posestniku Pažlarju v Sodiščin v Prekmurju je majhen otrok skušal eksperimentirati z ognjem. Nažgal je v skednju kup slame, ogenj se je razširil in le hitrost gasilcev, ki so privreli iz sosednjih krajev, je preprečila, da ni pogorelo vse do tal. Škoda je tem obširnejša, ker je revščina že prej gospodovala nad hišo, razen tega tare kruta bolezen skoraj slehernega člana bedne družine. — Morali si bomo pač zapomniti, da otroci ne smejo priti do vžgalic.

★ Solnce zanetilo vagon. V Koprivnici se je te dni zaradi žarečih solnčnih vročine užgal en vagon III. razreda, kateremu se je vnela streha. V vagonu ni bilo potnikov. Ogenj so zadušili železničarji in odklopili vagon.

★ Vreme v državi. V Ljubljani je kazal barometer 762.1 mm, termometer 18° C do 23.8° C, mirno, oblačno. V zadnjih 24 urah 17.6 mm dežja. V Mariboru je kazal barometer 762.8 mm, termometer 18° C do 26.4° C, mirno, oblačno. V Zagrebu je kazal barometer 762.2 mm, termometer 19° C do 29° C, južnovzhoden veter, oblačno, 0.4 mm dežja. V Belgradu je kazal barometer 761.6 mm, termometer 19° C do 31° C, zahoden veter, jasno. V Sarajevu je kazal barometer 763.7 mm, termometer 14° C do 33° C, mirno, jasno. V Skoplju je kazal barometer 761.4 mm, termometer 19° C do 36° C, vzhoden veter, malo oblačno, 2 mm dežja. V Splitu je kazal barometer 760.4 mm, termometer 24° C do 33° C, severovzhoden veter, jasno. Na Rabu je kazal barometer 760.5 mm, termometer 26° C, mirno, jasno. Na Visu je kazal barometer 760.4 mm, termometer 23° C, severen veter, jasno.

★ Razpisana je pogodbeni pošta v Mirni peči (II-I). Jamčevina 1000 Din. Letni prejemki: redna plača 9000 Din, doklada 4500 Din, za telefon 240 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 182 Din, nagrada za prenašanje pošte 2400 Din, za selsko dostavo 4836 Din. Prošnje s prilogami naj se vlagajo na dravsko pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani do 20. julija 1930.

Otvoritev telefonskih relacij. V Ljubljani je telefonski promet med centralama in Ljutomeru in Trstu. Pristojbina za navadno govorilno enoto je 24.75 Din. Med centralami v Celju, Ljubljani, Mariboru in Zalaegerszku je bil ta mesec tudi odprt telefonski promet. Pristojbina za navadno govorilno enoto v vseh treh naštetih relacijah je 39.60 Din. Pristojbina za govorilno enoto v relaciji Dolnja Lendava — Gyekenyes je pa 33 Din.

Promet s časopisi po nižini pristojbini. Dodatno k svoječasi odredbi razglasa dravsko pošto ravnateljstvo, da je promet s časopisi po nižini pristojbini uveden še z naslednjimi državami: Albanija, Kuba, Dominikanska republika, Ekvador, Španija, Španske kolonije: Gvineja, Rio de Oro in Tanger; Etiopija, Francoske kolonije: francoska Gvineja, Mauretania, Senegal, Sudan, Gabon, Srednji Kongo, Ubangi, Reunion, republika Haiti, Paragvaj, Poljska, portugalske kolonije: Angola, Cap-Vert, Gvineja, portugalska Indija, Makao, Timor, Salvador in Tunis.

★ Avtomobilske nesreče, o katerih poroča vsak dan naše časopise, so največkrat krivi sofaranja nevešči vozači. Da se te nesreče omilijo, je predpisala oblast obvezne izpite za vsakega vozača avtomobila in motociklista. Za tak izpit pa se je treba temeljito pripraviti, ker postopa komisija pri teh izpitih jako strogo. Knjiga: Sofer in samovozač, priročnik o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila je sedaj najboljši pripomoček k dobri pripravi za ta izpit. Knjigo je izpisal inž. Josip Stolla, komisar izpraševalne komisije. Cena Din 140.—, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Vsebinska te knjižice je sledeča: motor, organi za prenos sile od motorja na kolesa avtomobila, drugi deli šasije, električna oprema, različne pritlikline avtomobila, seznani motenj, karoserija, vodstvo in upravljanje avtomobila, izvlečki iz zakonskih predpisov, bencinske stacije. Knjiga ima okoli 300 slik in slovensko-nemški slovarček za pravilno imenovanje posameznih delov.

★ Glavobol in bolečine v križu so skoro vedno posledica zaprtja. Dozvedno brezpomembno zaprtje moramo radi tega takoj in temeljito odstraniti. Najbolje to storimo z Darmol odvajalno čokolado, ki je preizkušena skozi desetletja in splošno priznana. Zdravniki jo zelo radi predpisujejo.

ne naravnost v Monakovo. Brzovlak pa je zaseden, zlasti tretji razred, komaj dobimo za silo prostora. Zdaj gre še hitreje, zdaj tudi na mnogih večjih postajah ne obstajamo. Le skoro na vsaki postaji srečujemo vlake v nasprotno smer. Zeleniški promet je tu naravnost čudovit razvit; čim bližje Monakovu, bolj hitimo, več vlakov srečujemo. Zdaj tudi na odprti progi, kjer je proga dvotirna, potem štirinirna, nekoliko pred Monakovem se pa skozi polje vije kar šest tirov, po katerih vsak čas šviga jo električni vlaki v obe smeri.

Vozimo se mimo krasnega Starnberskega jezera, potem skozi gozdove, čez polja, sami lepi kraji.

Monakovo — München, glavni kolodvor. Nimam besede za vse, kar tu človek vidi in občuduje. Pa tudi ni bilo kaj časa za ogledovanje in opazovanje velikanskih kolodvorskih naprav; na kolodvoru nas je že čakal »popolni maršal« g. tajnik Zor s smehljajem na licu: da smo le spet vsi skupaj!

Dobrih deset minut peš, mimo znamenite steklene palače, pa smo bili na cilju. Tu bo za dva dni naš dom.

Popoldne smo si ogledali nekatere zanimivosti Monakova. Najprej z avtobusom zunanje stvari, ki jih kažejo tuje, različne pomembne stavbe, spomenike in podobno; potem smo stopili še v Deutsches Museum, kjer se vidijo prav zanimive reči. Jutri stopimo še v obe Pinakoteki, pa bo v glavnem tudi Monakovo pri kraju.

F. S.

Vašo

deco obvarujete solnčarice, ako jo namažete z Niggerol oljem in kremo za solnčenje in masažo. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija GREGORIC, Ljubljana, Prešernova ul. 5

Od solnca zarjavelo zdravo kožo dobite, ako Vaše telo pred zračno in solnčno kopeljo nadrgnete z

NIVEA-CREME

tudi pri oblačnem nebu, kajti tudi veter in zrak ožgata telo. Toda telo mora biti suho, ko je direktno obsevano po solnčnih žarkih. Poprej pa se treba dobro nadrgniti z Nivea-Creme. S tem si znatno zmanjšate nevarnost pekočih solnčaric. V sled samo v njej vsebuječega Eucerita prodre Nevea-Creme z lahkoto v kožo in šele pronikla krema more popolnoma uveljaviti svoj blagodejni učinek.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j. Maribor, Meljska cesta 56

Doze po Din 3, 5, 10 in 22, tube po 9 in 14

Zopet požigalci v kranjski okolici

Kranj, 8. jul.

Požarna statistika v kranjskem okraju rapidno narašča. Danes ponoči, že bolj proti jutru je bila prijazna vasica Breg ob Savi zopet požarišče in žrtev velikanskega in pogubonosnega ognjenega oblaka. Na robu Save, tik ostalih hiš in poslopij ima posestnik in žagar Jožef Porenta lesno skladišče. V teku letošnje spomladi je nakopičil 6 kaš lepo zloženih desk in plohov, skupaj kakih 190 kvadratnih metrov, katerih ni oddal radi letošnjega zastoja v lesni trgovini. Deske je ravno v soboto prodal neki lesni firmi v Kranju, ki jih je namestila ta teden prevzeti.

Danes zjutraj ob četrta na 3 pa je sredi desk in sicer tam, kjer so bile suhe in tanke, nastal mogočen ogenj, ki je med silnim pokanjem kar požiral v svoji nenasičnosti kot nalašč zato pripravljeno veliko gromado kuriva, tako, da ni niti ena kašča ostala cela. Nastala škoda znaša 120.000 Din. Zavarovan pa je bil Porenta samo za 80.000 Din. Sreča v nesreči je bila, da je to skladišče oddaljeno od Porentove žage kakih 80 m, in je bila tako žaga izven nevarnosti. Takoj zraven tega skladišča desk

stoji s slamo krita hiša, last posestnika Hvastije, v kateri je stanoval Ciril Bajželj. Hiša je pogorela skoro do tal, Bajželju samemu pa nekaj oprave in veliko drv. Hiša je zavarovana za 10.000 Din. Škoda je pa najmanj 20.000 Din. Vsi znaki kažejo, da je bil ogenj podtaknjen po zlobni roki. Istočasno je namreč požigalec v svoji pogubonosni, nočni ekurziji Rakovcu Janezu zažgal četrta ure oddaljeni kozolec, poln žita. Skupna škoda znaša 5.000 Din. Tudi na Meji je zažgal neki kozolec. Lastniki teh kozolcev so se nahajali pri ognju in so šele zjutraj zapazili, da so tudi bili deležni požigalčevega obiska. Prvi gasilci so prišli iz Trboja z motorno brizgalno na čolnu čez Savo, nato pa še iz Mavčih. Kranjski gasilci so prišli prepozno in niso stopili več v akcijo, ker so namreč zgoreli pot in so jo prvotno ubrali proti Hrastju. Vodo so črpali iz nekega vodnjaka, deloma pa iz Save. Med ljudstvom je vladala silna panika, razburjenje in strah, obenem pa jeza nad brezsrčnimi požigalci. Velika nevarnost je bila, da se vnamejo tudi sosedna poslopja, katera so komaj rešili pred naraščajočo in pretečo ognjeno nevarnostjo.

Belokranjski kotichek

Sv. Frančišek ali »Mirna gora« nad Črnomljem — Mašenik.

Zadnja leta se piše v časopisih pogosto o sv. Frančišku nad Črnomljem, posebno odkar so tam postavili planinsko kočjo. Ta gora, ki je najvišji hrib v Beli krajini in posebno zanimiva kot razgledna točka, pa se imenuje po nemško ozir. kočevsko Friedensberg, kar so pa prestavili zadnje čase v Mirno goro. Tako piše tudi zadnji »Slov.« z dne 6. t. m. št. 152. v zanimivem spisu: Bela krajina — Lepa si! večkrat o Mirni gori. Ne vem zakaj pišejo časopisi le o Mirni gori, čeprav tega imena ne pozna noben Belokranjec, ki pozna le sv. Frančiška. In vendar ima ta gora, na kateri je sezidana cerkev sv. Frančiška, svoje domače slovensko ime Mašenik, katero je pa mlajši belokranjski rod, kakor se vidi, čisto pozabil. Toda stari ljudem je bilo še dobro znano. Spominjam se, da sem slišal v Adlešičih pred kakimi 40 leti od starih ljudi večkrat to ime, ko so n. pr. pravili, da je na Mašeniku sneg zapol. Isto ime so pa tudi pisali Ko sem l. 1886. nabiral prispevke za »Zgodovino adlešičke fars« na Belokranjskem, ki je izšla potem leta 1887, sem pregledal tudi vse župne matice v Adlešičih. V teh sem našel nekaj podatkov iz prejšnjih let, kar sem tudi omenil v svoji knjižici na str. 12 z besedami: »gg. (duhovniki) so imeli lepo navado, da so v teh knjigah (župnih maticah) spodaj zabeleževali bolj nenavadne dogodke, večinoma vremenske spremembe.« Po teh beležkah se nam je marsikaj ohranilo iz časov, ko še ni bilo ukazano pisati duhovnikom župne kronike. In tam sem našel, kakor sem tudi omenil v svoji knjižici na str. 12 in 13, dvakrat ime Mašenik in sicer: »Leta 1824 zapol je na Mašeniku dne 14. junija sneg« in: »22. septembra 1832 pal se na Mašeniku sneg«. Tudi jaz sem si zapisaval v župnih kronikah vsako leto, kdaj je zapol vsako leto privrkat sneg na Gorjancih, saj sem videl sv. Frančiška — Mašenik z župniškega vrta, kar sem porabil potem v svojem spisu v »Dol. Nov.« leta 1915, št. 27: »Doneski k vremenoslovju Bele Krajine III. Kdaj je v zadnjih 28 letih v Beli Krajini, zlasti na Gorjancih vsako leto privrkat sneg zapol.« Iz tega se razvidi, da je prvotno ime te gore, kjer je zdaj cerkev sv. Frančiška, Mašenik, katero ime je gotovo še znano stari Belokranjcem, posebno Črnomljamcem. Ko so pa sezidali na gori cerkev sv. Frančiška, se je pa staro ime najbrž polagoma pozabilo, da pravijo danes samo »pri svetem Frančišku«. — J. S.

Ljubljana

Ogenj v pivovarni Union

Včeraj okrog pol 11 dopoldan sta po mestnih ulicah drvela orodni avto in motorna brizgalna poklicnih gasilcev. V pivovarni Union je namreč nastal večji ogenj. Vnela se je količina smole v stroju za smolenje sodov. Ogenj je razvijal ogromen dim. Ogenj pa so pogasili unijski delavci sami z minimax aparati, katerih je bilo v tovarni 16. S tem je bila preprečena velika požarna nesreča, ki bi se lahko razvila. Poklicni gasilci so se vrnili v Mestni dom, ne da bi stopili v akcijo.

Obešenec utonil

Zdi se, da sedaj v teh dneh vlada v Ljubljani prava samomorilna manija. Celotno serijo samomorov je že zadnje čase beležilo časopise. Danes zjutraj pa se je na Lžanski cesti pripetil neuvaden slučaj samomora. Pod Lžanskim mostom so našli ljudje v lašici ležati truplo nekega starčka. Starček je imel okoli vratu zadrženo vrvo. Pa tudi izpod mosta je visel konec enake vrvi. Ljudje so takoj uganili zakaj gre. Starček se je namreč obesil pod mostom, vrvo pa se mu je utrgala in padel je v vodo. Moral je biti mrtev že poprej, preden se je vrvo utrgala. Starček je 76-letni Janez Topolavšek, upokojeni oskrbnik. Stanoval je pri svojem sinu v baraki na Galjevič. Ljudje so ga videli še danes zjutraj ob 7 hoditi vsega zmenežnega okoli. Samomor je moral izvršiti kmalu nato. Opoldne je prišla na lice mesta policijska komisija zdravnika dr. Avramoviča in dežurnega uradnika Luštica. Komisija je odredila prevoz trupla v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Kaj je bil vzrok starčevega samomora, ni znano. Njegovi domači pa pripovedujejo, da je bil zadnje čase starček zelo zmešan.

○ Nagrobni spomenik za pok. Fr. Barleta. V nedeljski številki smo objavili sliko spomenika in omenili, da je spomenik napravil kipar g. Boris Kalin. Kakor nam poroča g. Franjo Kunovar, to ni točno. Načrt za spomenik je napravil g. Kunovar, enako so bila tudi njemu oddana vsa dela na spomeniku. G. Kunovar je oddal g. Kalinu samo kip v izdelavo.

○ Izlet in romanje na Zalostno goro pri Preserju priredijo vsi krožki Prosvete »Sv. Krištof« v nedeljo 13. julija. Odhod z vlakom ob pol 8. Sveta maša na gori ob 9. — Vabijo se člani in nečlani. Za slučaj dežja se izlet preloži na naslednjo nedeljo.

○ Hotel je pomagati, pa jo je izkupil. Reševalni avto je včeraj ob pol 1 ponoči pripeljal iz Prul v ljubljansko bolnišnico 22 letnega brezposelnega strugarja Stanislava Jenškoviča. Jenškovič je imel precej hude rane na glavi, to je na čelu in pod desnimi očesom. Kakor pripoveduje Jenškovič sam, je šel ob pol 1 ponoči domov spat, ko je iz ene barake na Prulah slišal, kako neka ženska vpije na pomoč. Jenškovič je skočil v barako, da bi ženski pomagal, v baraki pa sta ga napadla baje dva vojaka z bajonetom ter ga obklala po glavi.

○ Nesreča. V ljubljansko bolnišnico je bila včeraj pripeljana 65 letna služkinja Neža Tomažević iz Kranja. Padla je po stopnicah in se resno poškodovala.

○ Lekarne: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Maribor

□ Proga Maribor—Ruše. Te dni se vrši poizkusna vožnja z motornim čolnom in svrhu morebitne spolnitve sedanje proge Maribor—Mariborski otok do Ruš. Čim prispe novi motorni čoln, se odpravi takoj proga Maribor—Ptuj.

□ Akademski kongregacija. Drevi ob 20. uri v Alojzijeve cerkvi običajni mesečni sestanek. Vsi sodali uljudno vabljeni.

□ Na tukašnji vinarski in sadjarski šoli se prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojenice. Kolkovane, lastnoročno na celo polo pisane prošnje (kolpej sedaj 25 Din) za sprejem je poslati ravnateljstvu zavoda do 31. julija t. l. Prošnji se mora priložiti krstni list; domovnica; odpustnica oziroma zadnje šolske spričevalo; spričevalo o navedenosti za tiste prošnje, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; izjava staršev oziroma varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na buno-vinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na doma-kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore; isto velja, ako učenec samovoljno in predčasno zapusti zavod. Štipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi štipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejeme se tudi nekaj eksternistov. O sprejemu odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine, oziroma srbohrvaščine in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kake nižje srednje šole. Oskrbnina znaša do preklica mesečno 150 Din. Plačuje se vnaprej v dveh enakih letnih obrokih. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Podrobnejša pojasnila daje zavodovo ravnateljstvo. Prošnje za sprejem se rešujejo pismeno.

□ Celovit... Prepisovali so te dni poslopje »Velike kavarnice«. Čedno in lepo so izvršili ta posel. Ter na čudovit način. S toliko skrbno rutino in zavidanja vredno virtuoznostjo so se bili namreč lotili tega dela, da stopajo ob čudežno in krepko ohranjenem ter neprepleskanem »Therienhofu« s tem večjim čarom na dan spomin iz dobe, ki je za vse čase tonila v preteklost in nepovratek. Kaj naj to pač pomeni...?

□ So pojavi, ki jih ni mogoče odobravati. Skoči 48 v srednjem bazenu močanec na plavalnega 48 letnega trgovca Božidarja G. in mu položi nos. Drugi dedec zopet se požene proti 23-letni zasebnici Ani G. ter jo potlači v vodo. Iz vode jo potegnejo — nezvestno. Rešilni oddelki ji nudijo prvo pomoč. Dvoje slučajev — po navedbi samo; v resnici jih je vse polno. Kaznovati bi bilo treba brezobzirneže. Malo več resnobne in — takta. Pa manj lahkomišelnosti nesramnosti.

□ Radi odvracanja in zatiranja živinskih kužnih bolezni odreja mestno načelstvo: prepovedano je jemati pse v gostilne, kavarne in druge javno prostore (trgovine, mesnice in zabavišča). Ravno tako je prepovedano jemati pse na trg ob tržnih urah. Po javnih nasadih se morajo voditi psi na vrvič ter za nagobčnikom. Psi voljeje in doberman-ske pasme kakor tudi nevarni in nezanesljivi psi vseh pasem se morajo voditi na vrvič ter morajo nositi nagobčnike. Psi, glede katerih se ugotovi, da se njih lastniki ne ravna po navedenih predpisih, se pobijejo. Prestopki se kaznujejo v denarju do 900 Din ali z zaporom do 30 dni.

□ Iz tukajšnjega M. O. Radi tehničnih zaprek se je občni zbor moral preložiti na torek dne 15. t. m. ob 20. uri pri »Orlu«.

□ Bilanca. V preteklem mesecu je bilo na razpolago delo za 2 uradnika, 129 kvalificiranih delavcev, 4 delavke, 253 nekvalificirane stalne delavke in 206 delavk. Zaposlitev so dobili: 1 uradnik, 76 kvalificiranih delavcev, 4 delavke, 96 nekvalificiranih stalnih delavcev in 176 delavk. Odpadlo je: 77 kvalificiranih delavcev, 2 uradnika, 6 delavk, 68 nekvalificiranih delavcev in 13 delavk. Nezaposlenih je ostalo 1. julija: 8 uradnikov, 1 uradnica, 272 kvalificiranih delavcev, 22 delavk, 202 nekvalificiranih delavcev in 89 delavk.

□ V dravsko valovje se je pognal v ponedeljek zvečer 45letni delavec Marko Horvat, uslužben pri neki tukajšnji tvrdki. Za njim je skočil v Dravo neki pasant, ki je Horvata privlekel na suho in rešil tako sigurne smrti. Horvata so prepeljali nato domov. Vzrok njegovega dejanja ni znan.

□ Na delovnem trgu. Zaposlitev dobi preko tukajšnje posredovalnice dela: 1 skrbnik, 3 ekonomi, 1 lovec, 14 mazarjev, 2 vrtnarja, 1 kamnosek, 1 tlačen, 1 opelarski mojster, 6 kovačev, 3 kovinotiskarji, 6 železostrojarjev, 3 železoličarji, 9 kleparjev, 2 elektromonterja, 3 mehaniki, 10 mizarjev, 10 kolarjev, 6 žagarjev, 4 sodarji, 7 sedlarjev, 9 usnarjev, 8 tkalci, 5 tapetnikov, 10 krojačev, 12 čevljarjev, 2 brivci, 1 knjigovez, 13 pekovi, 9 mlinarjev, 2 slaščičarja, 9 mesarjev, 2 natakarja, 2 kletarja, 3 točilci, 9 zidarjev, 7 slikarjev in plekarjev, 1 polir, 10 tesarjev, 2 laboranta, 11 strojnih kurjačev, 19 tov. delavcev, 20 blapcev, 10 pastirjev, 18 poljskih delavcev, 1 pekar, 1 izdelovalec opeke, 40 tesarjev, 3 škroslarikarji, 1 steklar, 4 gramozni delavci, 1 točilce, 1 mizar, 190 pomožnih delavcev, 6 trg. potnikov, 22 slug in vratarjev, 3 kočjaži, 4 soferji, 23 pisarniških moči ter več vajencev.

Celje

□ Dijško marijansko zborovanje. V ponedeljek in včeraj se je vršilo v Celju v prijazni telovadnici zavoda šolskih sester zborovanje kongregacistov akademikov, bogoslovcev in srednjšolcev ter kongregacijskih voditeljev. Zborovanja se je udeležilo okoli sto kongregacistov iz vseh delov Slovenije. Kljub hudi sopenari so zborovalci na celodnevem posvetovanju izvršili ogromno delo, ki bo dajalo smer dijaškemu kongregacijskemu življenju. Celjski dijaški posebej so v ponedeljek zvečer priredili udeležencem in svojim celjskim prijateljem v telovadnici šolskih sester intimno marijansko akademijo s pevskimi, godbenimi in dramskimi točkami.

□ Ljudska knjižnica celjskega Kat. prov. društva. Cankarjeva 4, bo do preklica odprta odsluž vsak delavnik le do 6 zvečer, ob sobotah pa kot doslej do 7. Posebej knjižnico, ki vam za skromen prispevek nudi prvotno poučno in zabavno knjigo.

□ Iz celjske okoliške občine. V soboto, dne 3. julija ob 8 zvečer se je vršila pod predsedstvom župana g. Al. Miheliča redna seja okoliške občinskega odbora, ki je reševala zadeve stavbnega, cestnega, finančnega, pokopališnega in upravnega odseka. Za stavbni odsek je poročal g. Vinko Kukovec. Med drugim je obč. svet sklenil zgraditi na okoliškem pokopališču novo stranišče in gnojno jamo. Dela se oddajo stavbeniku Francu Neradu za znesek po Din 8331. Poročilo cestnega odseka se je predvsem pečalo z razširjenjem cest in potov v območju okoliške občine. Poročal je g. Jurij Strenčan ter so bili sprejeti naslednji predlogi: pešpot na Jožefovem hribu se razširi. V to svrhu odstopijo gg. Lazaristi zemljišče brezplačno in tudi sami prestavijo plot v novo črto. Prav tako se bo razširila pešpot v Gaberju. Ker pa še ni enotnosti interesiranih posestnikov za brezplačen odstop zemljišča, bo občina sklicala vse interese na posvetovanje. Razširi se dalje cesta pri Zidanškem, ki odstopi svet brezplačno. Končno se razširi in uredi cesta proti Praternemu. Na predlog g. župana bo občina oskrbela na okoliškem pokopališču gradnjo novih rodbinskih grobnic, ker so prejšnja leta zgrajene grobnice že vse oddane. Za finančni odsek je poročal njega predsednik g. dr. Joža Godnič. Razdelile so se nekatere podpore. Za zgradbo izolirnice v celjski javni bolnišnici bo dala občina Din 25.000. Učitelj in učiteljice na okoliški deški osnovni šoli bodo prejeli mesečno iz naslova stanarine po Din 300, učiteljice šolske sestre na svoji šoli pa po Din 200. Pri slučajnostih je najprej g. župan sporočil, da je predsednik finančnega odseka občinski odbornik g. dr. Joža Godnič zaprosil srezko načelstvo, da ga osvobodijo dolžnosti v občinskem svetu, ker se je za stalno preselil na Vransko, kjer je otvoril lastno odvetniško pisarno. G. župan se je dr. Godniču v imenu občinskega sveta toplo zahvalil za njegovo vestno triletno delo v občinskem odboru in njega finančnem odseku in mu želel v novem bivališču obilo sreče.

□ Skupščina celjskih trgovskih in zasebnih nameščencev se vrši drevi ob pol 9 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev o akciji za ukinitev nedeljskega dela.

□ Pregled motornih vozil, ki služijo javnemu prometu, se v Celju vrši 12. in 17. julija pred mestno garažo na Lanovcu. Pregled se prične vsakokrat ob 8 zjutraj in ne, kakor je bilo že objavljeno, šele popoldne.

Rimske toplice

Truplo ponesrečenega Kovača so našli v ponedeljek okrog polnočnega v globokem tolmunu Savinje kakih 100 m nižje od mesta, kjer je Kovač izgubil pod vodo. Truplo so prenesli v mrtvašnico na župnem pokopališču pri Sv. Marjeti, kjer ga bodo tudi pokopali.

Šoštanj

Gostovanje članov mariborskega narodnega gledališča. V ponedeljek zvečer je gostovala v Šoštanju ekipa članov mariborskega nar. gledališča. Dali so nam nekaj operetnih skladb, večinoma arij in serenad in dve komediji. Igralci so si kmalu osvojili maloštevilno publiko, ki je s frenetičnim aplavzom sledila sporedu. Prireditve je zaslužila boljši obisk.

Ptuj

Proslava požarne brambe

Proslava 60-letnice obstoja požarne brambe se je izvršila zelo slovesno. V soboto popoldne so mestni magistrat in deloma hišni posestniki razobesili zastave. Na proslavo so prihiteli gasilci iz različnih krajev dravske banovine kakor iz Ljubljane s starostno Jugoslovanske gasilske zveze g. Turkom na čelu, iz Maribora Celja, Ormoža, Dornove in iz vseh sosednjih krajev. Med njimi smo opazili predsednika pripravljalnega odbora za kongres g. Engelsbergerja, čigar prsa so pokrila s številnimi odlikovanji. Nadalje so se proslave udeležili mestni župan g. Brendič in zastopniki nekaterih državnih uradov kakor tudi veteransko društvo v uniformi. Proslava se je pričela že v soboto ob pol 7 popoldne na Florjanskem trgu, kjer je mestna godba koncertirala. Ob pol 9 pa se je vršil slavnostni komerc v Društvenem domu, katerega je otvoril mnogozaslужni predsednik društva g. Ivan Steudte in orisal zborovalcem delovanje društva, katero je v 60 letih izvršilo 596 izhodov na kraj požara, izmed katerih so bili nekateri velikega obsega, ker je požar zajel vseh 4, 5 in tudi 10 hiš nankrat. Razven tega je požarna bramba nudila pomoč v zelo mnogih slučajih ponesrečenem in si je v to svrhu nabavila rešilni avto in ustanovila rešilni oddelke. Pa tudi pri drugih elementarnih nevarnostih je požarna bramba pomagala. Pri povodnjih, ki so ogrožale mesto ali pa sosednje vasi, je takoj priskočila na pomoč. Na to je pozdravil društvo v imenu mesta g. župan Brendič, dalje v imenu zveze g. Turk, g. dr. Fermeve in g. Muzek v imenu požarne brambe v Sv. Vidu pri Ptuj.

Drugi dan v nedeljo se je ob tričetrt na 11 vršila na Florjanskem trgu slovesna blagoslovitev gasilskega orodja. Sv. opravilo je opravil prošt g. dr. Ivan Zagar, ki je imel tudi lep govor. Od pol 12 do pol 13 je spel koncertirala mestna godba v parku. Ob 14 se je na Hrvaškem trgu vršila zanimiva gasilska vaja. Tu smo imeli priliko gledati agilnost in izvežbanost našega društva in višek v tehniki. V par minutah so bile pripravljene dolge cevi po Cankarjevi ulici in pričelo se je »gaženje« na treh krajih. Pri tem je bilo najzanimivejše opazovati predsednika društva g. Steudteja. Dasiravno v visoki starosti, se je mladeniško čil sukal in dajal povelja. Ob pol 16 se je vršila prijetna zabava v dvorani gasilskega doma in na vrtu. Da je gasilno društvo danes na tako visoki stopnji, gre predvsem zaslugi g. Ivanu Steudteju, kateri načeluje društvu že od njegovega obstoja, t. j. torej celih 60 let.

Jesenice

Požari. Gozdne požare smo imeli v nedeljo na vseh straneh. Na Hrušici gori pravzaprav že 14 dni, a še niso ognja popolnoma udušili. Malo pred poldnem se je vžgal gozd pod Možaklo tik delavskih stanovanjskih hišic. Gorelo je celo popoldne in pozno v noč ter pogorelo mnogo lesa. Tu je vžgala lokomotiva vlaka. Popoldne se je pričelo kaditi na Kalvariji. Gorelo je vedno močnejše, tako da je bil zvečer velik kos hriba v ognju. Popolnoč je bilo še vse v ognju in šele proti jutru je bilo mogoče požar omejiti. Tudi tu je škoda velika. Zažgal ga je kak nepreviden kadilec, lahko pa tudi otroci, kateri na Kalvarijo radi hodijo po jagode. — Velik ogenj je bil na Možakli. Tu so na kresni večer fantje zakurili velik kres, ker pa ognja niso čisto pogasili, je telo pod ruševjem počasi dalje in od časa do časa zagorelo s plamenom. V petek so se odpravili delavci na Možaklo, da ogenj uduše, kar se jim je deloma tudi posrečilo. V nevarnosti so bili velikanski erarični gozdovi, kakor tudi daljnovid električne napeljave, ki pelje preko Možaklje. V nedeljo pa se je zopet užgalo in gorelo z vso silo. Tako je danes že štirinajsti dan »kresovanja«.

Nogomet. V nedeljo popoldne se je v nogometu nadaljevala borba za prvenstvo Gorenjske. Igrala sta športna kluba »Bratstvo« Jesenice in Bled. Rezultat 1:1.

Umrla je v nedeljo ponoči soproga tovarniškega toplica g. Franceta Rozmanna. Bolehala je zelo dolgo ter silno trpela. Pokoj njeni duši.

Razmere na železnici. V nedeljo je vozil turistiški vlak tudi proti Kranjski gori kakor vsako nedeljo. Bil pa je tako natrpan poln, da so morali vsi na Jesenicah vstopilci potniki stati. Isto je bilo zvečer na povratku. Vlak poln, na Dovjenu pa še nad sto ljudi. Da je bila v vagonih gneča kakor med vojsko, si lahko mislite. In to pri tej vročini. Ali bi se ne dalo na Jesenicah priklopiti par vagonov, da bi bilo teko potujočemu občinstvu vsaj malo ustreženo. — Potem pa to. Objavljeno je bilo, da je polovična vožnja s temi vlaki tudi za potnike zgor Ljubljane dovoljena. Na Jesenicah sicer dobiš karto za Bohinj, ali, kakor pravijo »za noč, za Dovje, Kranjsko goro pa ne. Kako to?

Borovnica

Epidemija škrlatinke. Epidemijo škrlatinke, ki je nekako pred mesecem dni zavzela večje razsežnosti, so, kot se zdi, zajeli. Vendar so se nadalje v veljavni tozadevne odredbe oblasti, ki zabranjujejo vsakršna zborovanja, veselice in druge javne prireditve, ki bi utegnile bolezen le razširjati. Okrog 50 otrok je v bolnišnici, smrtnih slučajev je bilo doslej dvoje, za tretjega, ki je pred par dnevi umrl, pa ni ugotovljeno, je bila li škrlatinka vzrok smrti ali gliste. Ne bilo bi odveč, če ob tej priliki opozorimo na nesrečno navado, ki jo imajo ob nalezljivih boleznih nekateri ljudje, ki izvirajo deloma iz nevednosti, deloma pa iz sramu. Tolažilo se vedno s tem, da ni nič drugega ter prikrivajo bolezen drugim, dočim iščejo zdravniško pomoč šele po težkem poslabšanju bolezni. In ravno to prikrivanje in odlašanje najbolj pospešuje razširjenje bolezni, kar vam tudi potrjuje naš borovniški slučaj.

Požar. V nedeljo zjutraj nekako ob 6, ko so ljudje odšli k sv. maši, je pričela goreti samotna hišica posestnika Turšiča, p. d. Železnika, na Brezovici. Hišica je bila prazna, ker se je lastnik iz nje preselil v svoj novi dom. Zato ni posebnih škod, čeprav je vsa pogorela. Domnevajo, da je bil ogenj podtaknjen.

Suša. Že dolge dneve se oziramo na nebo, pričakujoč dežja, pa vedrina neba nam pravi, da homo še čakali na dež, ki je vsemu tako strašno potreben. Vseposvoda je prava vročina, da vsa polja in sadni vrtovi ginevajo.

Avtobusna zveza Borovnica—Vrhnika. Ko smo zadnjič dobili avtobusno zvezo z Ljubljano, so se pojavile želje, da bi isto dobili tudi z Vrhniko. Sedaj je dobilo avtobusno podjetje Pečnikar dovoljenje za uvedbo rednega avtoprometa med Borovnico in Vrhniko. Vozil bo dnevno ob 7 zjutraj iz Borovnice, z Vrhnike pa ob pol 14, kdaj da bo začel voziti, pa še ni znano.

Trbovlje

Delovna kriza se je znovič začela. Delavci delajo le štiri dni na teden. Veliko delavcev odpotuje v druge rudnike v Srbijo, Francijo, Holandsko, kjer pač morejo dobiti delo. Tudi tukajšnja rudarska uprava gre delavcem na roke in jim preskrbuje službo v drugih revirjih; pa to se le malo pozna med tolikimi. In tisti, ki imajo družine, so povsod zapostavljeni, prednost imajo samci — zato je beda v družinah z velikim številom otrok vedno večja. Pa kaj bo na zimo?! Obleke bo treba, pa so čez glavo zadolženi. Naval s prošnjami za podporo raste dnevno. Prosimo novih prispevkov za ubogo rudarske otroke!

Škofja Loka

Nov občinski odbornik. Z banskim dekretom je bil te dni namesto umrlega Groharja Jurija imenovan za občinskega odbornika in svetovalec g. Jernej Tavčar, klobučar in posestnik v Škofji Loki.

Suša. Letošnje poletje je za naš kraj prav nekaj posebnega. Sicer od vseposvoda poročajo o veliki suši, toda povsod so še deležni kake večje ali manjše plobe, pri nas pa še te noče biti. Vse se zlije tik pred Škofjološko okolico, le med Gostecami, Zabuico, Praprotnim in Zmuncem ne dežuje nikoli. Zato so vsi kmetovalci v resnih skrbih za fižol, krompir in otavo. Zatekli smo se po pomoč k Bogu: ta teden hodimo v procesiji prosit božjega blagoslova k Materi božji v Crngrob in k bližnjim podružnicam, naj nas Bog usliši!

Mirna peč

Vprašanje nove šole. Te dni se je ponovno vršil komisijoneli ogled za novo šolo, ki naj končno odloči prostor za novo šolsko zgradbo in tudi ugotovi primerno ceno za ta prostor. Po prvem komisijonelnem ogledu sta bila svoj čas dva prostora na ponudbo, in sicer na Novljanovi in Hudetovi njivi in se je takrat večina obč. odbora izrazila za Novljanovo njivo; komisija pa je obenem priznala za šolo primeren prostor tudi Hudetovo njivo. Občinski odbor je nato izvolil iz svoje srede stavbni odbor in le-temu naročil, da naj se kupi tista parcela, ki bo cenejša. Stavbni odbor ni upošteval naročila obč. odbora in se samovoljno pogodil za kupno ceno 13 Din za kvadratni meter na Novljanovi njivi in enostavno prezl ponudbo ge. Hudetove, ki je bila pripravljena odstopiti svojo parcelo po 5 Din za kv. meter in povrhu še 500 kv. metrov zastonj. Samoočebni je umevno, da se je občina (oz. davkoplačevalci) pritožila v prvi

Madjarski plavači zopet v Ljubljani

F. T. C., ki je prošli teden igral z Ilirijo vaterpolo tekmo in pokazal, kako se pravzaprav ta igra igra, nastopi danes ob 16.30 ponovno proti Iliriji. To pot pa ne samo z vaterpolo moštvom, temveč tudi s plavalci in plavalkami F. T. C. je odpotoval iz Ljubljane v Italijo, kjer je nastopil v plavalnih tekmah v raznih mestih.

Ponovno bomo imeli priliko videti mojstre v vaterpolo igri. Že pri prvem nastopu smo videli dovršenost v tej igri, danes bomo pa videli, koliko je koristil ta nastop našim igralcem. Gotovo bo pa ta druga tekma nudila več kot prva. Kajti naši igralci bodo igrali najprej bolj mirno in si ne bodo radi nervoznosti pokvarili prilike, ki se bodo nudile.

Plavači pa, ki jih bo F. T. C. postavil na start, so rutinirani in preizkušeni borci za svoj klub. Posamezni so že nastopili v državnih reprezentanci. Program bo obsegal poleg že omenjene igre, plavanje: 100 metrov prsno, prsno in hrbno,

vrsti radi pretirane cene ne pa radi izbranega prostora, kakor poroča dopisnik v dopisu »Jugoslovana« z dne 4. t. m. Dalje ni res, da bi se prostor za šolo na »Vihri« poleg kovačnice, kakor poroča »Jugoslovana«, ponudil na dan obravnave, ampak se je ta parcela na novo omenila že v pritožbi zoper stavbni odbor. Uradna komisija je torej na dan obravnave že računila z dejstvom, da so kar tri parcele na ponudbo. Komisija je to ugodno priliko porabila, da je prostor za šolo izbrala in ugotovila tisto parcelo za primerno, ki predpisom novega šolskega zakona glede šolskih zgradb najbolj ustreza in to je na Rupenovem svetu in sicer za jako ugodno ceno po 4 Din za kv. meter. Vsi mogoči ugovori in protesti, ki so jih stavili na neolikan način preglašni zagovorniki za Novljanovo njivo na eni strani in nekateri za Hudetovo na drugi strani, so ostali brezuspešni. Iz cele precej hrupne obravnave se je jasno videlo, da ves nepotreben prepri in vse prerakanje radi prostora, kje naj se stavi nova šola, izvira deloma iz nevoščljivosti, deloma iz koristolovstva. Vsi pametno misleči občani, katerim je blagor občine pri srcu, so zadovoljni s sklepom uradne komisije, ki je upoštevala tudi gospodarsko načelo, da naj se kupi prostor za novo šolo od onega lastnika, ki stavi najcenejšo ponudbo. Skrajni čas je že, da se z zgradbo šole čimprej prične, ker drugače nam utegne višja šol. oblast zopet šolo zapreti, radi nagajivosti nekaterih kričavih občanov.

Cerknica

Visok obisk. V soboto 5. t. m. se je okrog 4 popoldne pripeljal v Cerknico presvetli g. škofkoadjutor dr. Gregor Rožman v spremstvu g. stolnega kanonika A. Strojca in svojega tajnika g. Zitka. V Cerknici se je mudil skoro celo uro. Ob 5 se je odpeljal presvetli v Stari trg v zadevi apostolstva mož in fantov.

Zlata poroka. V nedeljo sta obhajala na Rakeku v krogu svoje družine — dve hčerki sta prišli za to priliko iz Amerike — zlato poroko zakonca Gabrenja. Jubilant je skozi 47 let opravljal službo cerkovnika na Rakeku, dokler je ni zaradi starosti prepustil mlajši moči. Ob 11 je imel v cerkvi na Rakeku sv. mašo cerkniški g. kaplan Kirar. Zlatoporočencema želimo še mnogo zadovoljnih in srečnih let.

Župni zlet gasilske župe Cerknica se je vršil v nedeljo na Rakeku. Ob 10 je daroval sv. mašo in blagoslovil novi gasilski dom g. dekan Juvane. Popoldne se je vršila veselica.

V nedeljo popoldne so gnali obmejni stražniki italijanskega milicihika, ki je ubežal iz Italije. Bil je v uniformi in oborožen. Odpeljali so ga iz Cerknice v Grahovo, od koder ga bodo oddali na pristojno mesto.

Hermes v Osijeku

Agilni Šiskarji, Hermes, so priredili daljšo turnejo. Prve igre so odigrali v Osijeku. V teh igrah so se prav dobro odrezali in dostojno reprezentirali naš nogomet. Utruženi od dolgega in neprijetnega potovanja v veliki vročini prvi dan proti Makabiji niso igrali ravno dobro. Pa vseeno so dosegli rezultat 2 : 2. Zato je bilo pa drugi dan veliko boljše. S svojo kombinacijsko igro so prisotno občinstvo takoj pridobili. Vsaka akcija je bila od številnih gledalcev burno pozdravljena. Igrali so res prvovrsten kombinacijski nogomet, kakor ga znajo v Ljubljani samo Šiskarji. Pri tem pa niso pozabili na streljanje. Nasprotnika, osješke železničarje, so z lahkoto odpravili s 5 : 1. Kritika se izraža o Hermesu zelo laskavo. Upamo, da bodo tudi v Sarajevu lepo reprezentirali slovenski nogomet.

Sportni dan v Sevnici

S. K. »Sava« v Sevnici, eden najagilnejših športnih klubov v Posavju, priredi tudi letos svoj veliki športni dan dne 10. avgusta t. l. in je kot najboljšo točko programa zaprosil zopet Old-Boys moštvo »Ilirije« iz Ljubljane na prijateljsko tekmo.

Razen te tekme se vrši tudi medklubova kolesarska dirka, Crosscountry-tek ter štafetni tek za ženske ter razne druge prireditve. Opozorjamo vse posavske klube na to veliko prireditev in prosimo za čim večjo udeležbo.

Mariborski sport

Občni zbor M. O. L. N. P.

V sredo, dne 9. t. m., se vrši ob 20 v hotelu Orel občni zbor Mariborskega medklubskega odbora L. N. P. s sledečim dnevnim redom: Pozdrav predsednika; poročilo funkcionarjev; volitve in slučajnosti.

★

Napravite red! Povsem nerazumljivo se nam je zdelo postopanje LNP-a ob priliki nogometne tekme Ilirija : Konkordija. Službojuči odbornik LNP je uprizoril prav nepotrebne mučne prizore napram sportnim poročevalcem, od katerih je zahteval neke baje nove izkaznice. Ne vemo, čemu je to potrebno, saj gre tu le za kakih pet ljudi, ki jih poznajo vsi funkcionarji LNP kot sportne referente. Ves dogodek je izgledal precej čudno, kar pa menda ni bila morda namera LNP-a samega. Prosimo tozadevno predsednika LNP-a, da v bodoče taki prizori izostanejo.

ZOBOZDRAVNIK DR. VERCUN

ne ordinira
do 1. avgusta

Nogomet v tujini

Pokali narodov osvoji Ujpest. V Genfu so se nadaljevale semifinjalne tekme, iz katerih sta izšla kot finalista ogrski prvak Ujpest in praška Slavija. Pred 15.000 gledalci je Ujpest gladko odpravil švicarskega prvaka Servette s 3:0 (1:0) dočim je Slavija uspelo poraziti s 3 : 1 (2 : 1) doslej nepremagljivo dunajsko Vienne. Pri zadnji tekmi so Čehi igrali precej ostro, kar je močno vplivalo na igravce Vienne, ki so nekaj popustili. — V finalu pa je Ujpest zmagal s 3 : 0 nad Slavijo in si s tem osvojil dragoceni pokal narodov. Tretje mesto si je pa v tolažilni tekmi priborila Vienna z zmago 5 : 1 nad Servette. S tem je ta veličastna športna manifestacija zaključena.

LAHKA ATLETIKA.

Češkoslovaška zmaga nad južno Nemčijo. V Uimu so priredili lahkatletski turnir večjega obsega, ki sta se ga udeležila v medsebojnem tekmovalstvu Češkoslovaška ter južna Nemčija. Vročina je bila neznosna, kar je seveda tudi vplivalo na dosego rezultatov, ki niso bili vsi prvovrstni. Čehi so zmagali s 68 točkami pred južno Nemčijo, ki si je priborila 59 točk. Omenimo naj samo nekaj boljših uspehov. 100 m : Eldracher (Nemčija) 10,8 sek.; 200 m : Eldracher 22,4 sek.; 4 × 100 m : Štafeta južne Nemčije 42,7 sek.; skok v daljavo : Hoffmann (Češkoslovaška) 6,90 m.

RAZNO.

4793 km je dolga vsa proga, ki jo bodo prevozili najboljši evropski kolesarji v dirki »Tour de France«. Dirka se je pričela 2. julija in bo končana 27. julija. Na startu je bilo okoli 100 dirkačev. Vsa proga je razdeljena na 21 etap, od katerih je najdaljša Nizza — Grenoble, ki je dolga 333 km. Nemčija, Belgija, Italija in Francija so postavile vsaka svoje reprezentativno skupino kolesarjev, sestavljeno iz 8 najboljših dirkačev. — Z velikanskim zanimanjem sledi vsa Evropa, posebno pa še Francija tej najmočnejši dirki, ki zahteva od kolesarja ne samo trenutne sposobnosti, temveč predvsem železne vztrajnosti.

»Tour de France«. V tretji etapi, dolgi 206 km, je zmagal Francoz Pellissier v času 6:30:18 urah. Trdo so mu sledili Italijan Binda kot drugi, nato Demuyssere itd. Prvi od Nemcev je prišel Schön kot sedmi na cilj.

6.000.000 Din za dobre igravce. V prvo angleško ligo je letos napredoval drugorazredni londonski klub Chelsea. Vodstvo tega kluba je napelo vse sile, da bo v predstoječi prvenstveni sezoni enakovredno drugim prvorazrednim moštvom. Rezultat teh prizadevanj je bil ta, da je Chelsea angazirala tri najboljša škotske igralce, ki so navadno nastopali v škotskem reprezentativnem timu kot napadalni trio. Seveda je ta poteza stala okoli 6 milijonov Din, kar ne bi mogel niti eden od srednjeevropskih klubov žrtvovati.

Conrad in bosenska hajduka

Bilo je leta 1878., po bojih pri Dobouju. Sandžak Novibazar je bil še nezaseden. Nadporočnik 11. lovskega bataljona, dodeljen generalnemu štabu, Franc Conrad v. Hötzen-dorf, ki je bil obenem član civilne uprave v Goraždi — nekak okrajni komisar — je z vso vmeno pripravil pot za zasedbo novobazarskega sandžaka. Že proti koncu novembra je poslal armadnemu poveljstvu v Sarajevu predlog, da bi ga kot posredovalca poslali čez turško mejo; skušal bi prodreti do Plevlje in se tako izvesti o položaju v Sandžaku. Poveljstvo je na to pristalo in dne 8. decembra je pri Čajnici prekoračil takratno mejo. Toda že naslednji dan je bil zopet na bosenskih tleh; Turki predlogu, »da bi skupno zatirali naraščajoče roparstvo,« niso šli na lim in so Conrada z njegovim tolmačem, poročnikom Kokotovićem vred, v spremstvu močne straže, poslali nazaj čez mejo.

Še-le naslednje leto — 1879., dne 2. sept. — je bil imenovan Conrad, ki je bil v tem po- višan za generalštabnega stotnika, za načelnika mešane avstrijsko-turške komisije v Plevlju. Po natančnih izvidih se je Conrad 6. septembra vrnil v Bosno, a dne 8. sept. so avstrijske čete vkorakale v sandžak in 1. pehotna brigada z generalnim majorjem Kilićem na čelu je 10. septembra zasedla Plevlje.

Zemljevidi, s katerimi je razpolagal generalni štab, so bili docela pomanjkljivi, vsled česar je bilo zlasti prodiranje stranskih kolon zelo težavno. Tedaj je najel Conrad dva zanesljiva in sposobna Srba iz pašalika kot ka- žipot. Bila sta to Mile Komarić in Rako Gopić, oba hajduha, ki sta se v vseh vstajah in vojnah borila proti Turkom, a imela — kakor je bilo v istih časih in razmerah pri hajdukih običajno — na vesti tudi marsikak rop in umor. Zato se na turškem ozemlju nista smela pokazati, da si imela tam vsak svojo rodo- vino. S Conradom sta se pogodila tako, da bo- sta vedno pri četah in da ju bo, ko bosta opravi- la svoj posel, v varnem spremstvu poslal nazaj na bosenska tla. Conrad jima je to zago- tovil s častno besedo in jima segel v roko.

Ko so Avstriji 15. sept. 1879 zasedli malo Prjepolje in je dospel tje kaj tudi feldcajgmoj- ster Viljem, vojvoda Virtemberški, se je tur- ški general Husni paša ogorčeno pritožil, da sta oba kažipota oblečena v avstrijsko unifor- mo (dejansko so ju bili vtaknili v uniformo 44. pešpolka) in zahteval, da ju nemudoma odpuste.

Vojvoda Virtemberški je dal poklicati Conrada in ga skrajno razburjen nahrulil z besedami: »Kaj moram slišati? Pri brigadi imate roparje in morilce?« Conrad je odgo- voril, da sta to dva kažipota, ki sta četam iz- borno služila. Sicer je pa tudi med turškimi mogočniki, s katerimi se sedaj vrše stiki, ne- malo takih, ki imajo na vesti podobne umore. — Ta opazka je poveljnika posebno ogorčila ter je izdal povelje, da se oba kažipota takoj odpustita. 27 letni Conrad je mirno odgovoril, da tega ne more, ker je Srboma segel v roko, da ju bo varno spravil na bosenska tla; svoje besede kot častnik ne more in noče prelomiti. Tedaj je feldcajgmojster ukazal brigadirju:

»Gospod general, vaš generalštabni čast- nik se brani izvršiti moja povelja! Odgovarja- te mi za to, da se ta povelja takoj izvrše!«

General Kilić je obljubil takojšnjo izvrš- bo; toda na povratku na mejo je smeje se de- jal mračnemu Conradu:

»Ali mislite, da bom res tako storil? Stvar je čisto enostavna! Sestavite močno pa- truljo, ki ji dodelite oba kažipota v naši uni- formi, in dajte ju spremeniti na bosenska tla.« In veselo sta jezdila brigadir in Conrad proti zapadu.

Feldcajgmojster vojvoda Virtemberški je bil pa na Conrada strahovito jezen ter je od- redil, da se odstrani iz generalnega štaba in premesti k pehoti. V tej stiski se je zavzel za Conrada tedanji načelnik generalnega štaba v Sarajevu, polkovnik baron Albori, bivši Con- radov učitelj taktike na Terezijanski vojaški akademiji v Dun. Novem mestu. Zadrževal je akt toliko časa, dokler ni vojvode pregovoril, da ga je umaknil. Tako je Conrad ostal pri ge- neralnem štabu in je zanimivo vprašanje, če bi bila zgodovina Avstro-Ogrske potekla dru- gače, ako Conrad ne bi bil vodil njene voja- ške usode.

Zanimiva statistika o Češkoslovaški

Te dni je bila v Pragi objavljena zanimiva statistika, ki z raznih strani osvetljuje raz- mere, ki vladajo v Češkoslovaški republiki.

Poklici prebivalstva.

Na prvem mestu je poljedelstvo, gozdarstvo in ribolov. Te panoge preživljajo nič manj kakor 5.386.045 oseb. Na drugem mestu je in- dustrija, ki hrani 4.601.098 oseb. Obe te dve glavni panogi zavzemata 75 odstotkov celokup- nega prebivalstva. Za njima pride trgovina in sploh denarni promet z 1.451.000 uslužbenci (10,7 odstotka). 10 odstotkov prebivalstva pa živi od svobodnih poklicev. Državni in zasebni uradniki, vojska itd. zavzemajo 6 odstotkov.

Povprečna starost prebivalstva

Če pogledamo starost češkoslovaškega pre- bivalstva, opazimo na eni strani, da se je meja starosti pomaknila kvišku, na drugi strani pa opazimo zopet delno nazadovanje mladine. Glavni kontingent prebivalstva dajejo mlade- niči in ljudje, v starosti od 15 do 59 let (po- vprečno 61 odstotkov prebivalstva). Precej je tudi ljudi med 60. in 70. letom (okrog 9 odstot-

kov). Preko 70 let starih ljudi pa je 0,6 odstot- ka prebivalstva. Najmlajših, do 14 let, je 29 odstotkov.

Koliko tujcev živi v Češkoslovaški

Leta 1928 je znašalo v Češkoslovaški število tujcev 1,75 odstotka celokupnega prebivalstva ali z drugimi številkami: v Češkoslovaški živi 13.374.363 češkoslovaških podanikov in 238.808 tujcev. Od tujcev je 83.108 Poljakov, 58.678 Avstrijcev, 39.668 Nemcev, 21.630 Madjarov, 9345 Rusov, 7836 Jugoslovancev, 6470 Romunov in 2246 podanikov Zedinjenih držav Severne Amerike.

Mesta — koncentracija prebivalstva.

V Češkoslovaški koncentracija prebivalstva po mestih še ni toliko napredovala, kakor v Zapadni Evropi. Na Angleškem n. pr. prebiva 53,6% celokupnega prebivalstva po mestih, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, na Holandskem 39,5 odstotka, v Nemčiji 34,2 odstotka, v Fran- ciji in Belgiji po 25,3 odstotka, dočim v 12 češkoslovaških mestih, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, prebiva samo 10,4 odstotka celo- kupnega prebivalstva (1.415.281). V Češki sami pa živi v 5 mestih, ki imajo nad 30.000 prebi- valcev, 883.916 ali 13,3 odstotka češkega pre- bivalstva.

Zdravniška statistika.

Leta 1926. je bilo v Češkoslovaški 7256 zdravnikov, ki so vršili prakso. Od tega je bilo 5916 zasebnih zdravnikov in 1340 zdravnikov po bolnicah. Največ zdravnikov je v Češki: 3614 zasebnih in 684 bolnišniških. Od tega je samo v Pragi 1127 zasebnih in 242 bolnišniških. Za Češko pride Moravska s Šlezijo s 1245 (383), Slovaška s 1015 (238) in Podkarpatska Rusija s 152 (32) zdravniki.

Zdravstveni zavodi.

Do konca leta 1926. je Češkoslovaška raz- polagala s 400 zavodi s 57.121 posteljami. Od tega je bilo 160 javnih bolnic (v Češki 91, v Moravski in Šleziji 36, v Slovaški 29 in v Pri- karpatski Rusiji 4), dalje 103 raznih zavodov (36, 48, 17 in 12), 15 bolnišnic za duševne bo- lezni (6, 4, 4, 1, 1), 53 zasebnih zavodov za zdravljenje (28, 13, 12, 0) itd. Največ postelj ima na razpolago Češka (30.000), potem Morav- ska (12.000) in Slovaška (9.000).

Po 20 letih zopet spregledal. Irski pisatelj James Joyce, eden največjih pisateljev sedanosti je 20 let trpel bolečine na očeh. Niti številne ope- racije niso mogle preprečiti popolne oslepelosti. Ko je te dni prisostvoval predstavi v pariški operi, je pa nenadoma spregledal. Ko je navzoče občinstvo o tem izvedelo, je posvetilo več pozornosti in zanimanja ozdravljenemu pesniku, kakor pa predstavi na odru.

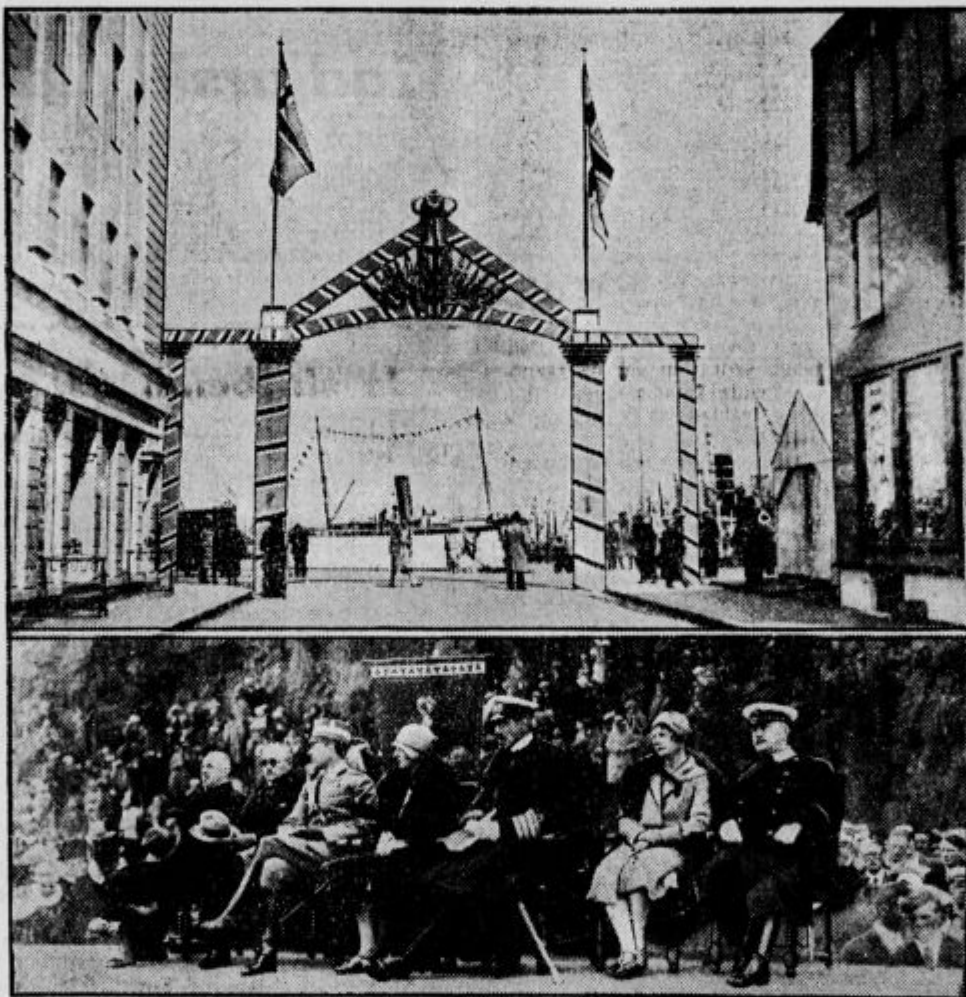
Hokuspokus pred jetniki

V neki angleški kaznilnici je neki slavni iluzionist priredil predstavo, čije točke so vsebovale same »čudežne stvari«. Bilo je to pr- vič, pa je bilo tudi zadnjič. Zakaj konec nj bil nič kaj prijeten. Večino kaznjencev so seveda zadivile spretnosti zvižaja »čarovnika«. Gibč- nost in hitrica, s katero je povzročil, da so po- samezni predmeti brez sledu izginili, je skoro vse gledalce kar prevzela. Ni pa zadivila pri- sotnih vlomilcev. V teku predstave je pokazal tudi trik, kateremu so se morali tudi lopovi sme- jati, kajti tega pa tudi oni niso znali. Po- kazal jim je namreč umetnost, da je pričaral denar od koderkoli. Lopovi so poznali le trik, da povzroče, da denar izgine. Denarja pričar- ati pa ni nihče znal. Ta zvižaja je bila v na- sprotnju z njihovim poklicem.

Čarovniku se je posrečilo, da je pričaral poljubne množine denarja in sicer od tam, kjer ni nihče pričakoval. Pričaral ga je iz cen- tralne kurjave, iz vodovodne pipe in takore- koč neposredno iz sten. Da celo iz čepic gle- dalec in iz žepov njihovih oblek. Nezaslišano pa je bilo, da ga je pričaral celo iz kaznjencev, o katerih bi pameten človek mislil, da sploh nimajo nič denarja pri sebi. Čarovnik je igra- je potegnil iz njihove obleke večje vsote de- narja. Nekemu kaznjencu je potegnil denar kar iz nosu, kar je bilo na vse zadnje res smešno.

Tej zvižaji so tako dolgo ploskali, da se je morala ponoviti. Ko pa se je čarovnik pripra- vil, da drugič vprižori to zanimivo točko, se je prestrašil in kar na lepem prekinil pred- stavo. Pričarani denar je brez sledu izginil. Nekdo mu ga je moral ukrasti. Kaznjence, ki so stali v bližini čarovnika, so prijeli in pre- iskali. In so res našli denar, in sicer v čev- ljih onega moža, ki mu ga je čarovnik pričaral iz nosu. Kaj pa je bilo drugega pričakovati od starega mednarodnega tatu! Kaznovali so ga mlo; dobil je le tri dni posta ob kruhu in vodi. Čarovnik pa je šel ves pobit iz kaznilni- ce in se zaklel, da za noben denar ne nastopi več pred kaznjenci, ki jim manjka potrebna resnost za njegove »čarovnije«.

Še boljša in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBIVA SE POVSOD!

Islandska tisočletnica. Zgoraj: Castna vrata v pristanišču Reykjavika, glavnega mesta Islandije. Spo- daj: Danska kraljevska dvojica (v sredini) in danski prestolonaslednik (levo) prisostvujejo slavnost- nim igram.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Čeng nastavi daljnogled in pravi čez nekaj časa: »Biti mora motorni čoln. Nima namreč ne vesel ne dimnika. Težko bi bilo kaj drugega. In če sodim po tem, kako se mu ob bokih peni voda, se bliža jako hitro.«

»Čudno,« pravi Mihael. »Ko sva bila zadnjič z Lovrom na morju, sva tudi videla motorni čoln, a tedaj je bil spredaj in nama je izginil izpred oči. Nisva si ga mogla dobro ogledati. Tedaj še nisem vedel, da ima Budžak motorni čoln; morda je njegov.«

»Kar gotovo je njegov,« pravi Čeng, ki je imel daljnogled še vedno na očeh.

Zdaj pogleda skozi daljnogled še Mihael in pravi: »Da, to je Budžakov motorni čoln. Zadnjič me je v luki pustil zadej. To je pa vendarle čudno!«

»Jaz bi rekel, da nima dobrih namenov,« reče Čeng resno.

»Kaj mislite s tem?«

»Ne vem, kaj naj mislim. Ta človek mi je strašno zopern. Drevi se je silno čudno vedel in če se še Eh Sang ni motil, ko je govoril o njegovem fantu —«

Oh, saj res! To sem pa že skoraj pozabil. Torej mislite, da nas Budžak zasleduje?«

»Zdi se mi tako. Če bi jaz bil vi, bi brzino po- spešil in se ga otrešal. Zdaj nas namreč kar trajno dohaja.«

»Nisem prepričan, da bi se ga mogel otrešiti. Če je to isti čoln, ki smo ga zadnjič videli, je jako uren. Vendar pa bom poskusil.«

Mihael zapodi Bantam z največjo brzino in nekaj časa se je zdelo, da se kar dobro obnaša. Toda Čeng je od časa do časa poročal, da se jim Tatarjev čoln vendarle trajno bliža. Sledil je Bantamu natančno po istem potu; ni bilo torej mogoče dvomiti, da ga res zasleduje.

»Tudi prav. Ampak tekmoval s Tatarjem ne bom,« pravi Mihael. »Saj že itak porabim več bencina kot pa bi si želel. Še krvavo bomo potrebovali vsak kavec preden bo potovanje pri kraju! Zato bom brzino zmanjšal ali Tatarja pustil, naj gre naprej.«

Ker je Bantam brzino zmanjšal, se je Budžakov čoln hitreje bližal. Mihael pogleda še enkrat skozi daljnogled.

»Mislim, da ni več kot eno miljo za nami. Ako ohrani svojo sedanjo brzino, nas bo v kake pol ure pustil zadej.«

Toda kmalu so videli, da zasledovalčev čoln ni obdržal svoje brzine. Nič bolj se ni približal; bilo je, kakor da je njegov kapitan dolžan obdržati isto raz- daljo.

»Kaj neki namerava?« reče Mihael presenečen. Spremeni nekoliko svojo smer, da se umakne va- lovju, ki ga je razburkal velik parnik, hiteč v na- sprotno smer. Budžak stori isto. Mihael še bolj zmanj- ša svojo brzino; v nekaj minutah opazi, da ga je Tatar posnema. Zopet pospeši brzino; Budžak prav tako. In tako se je ta čudni lov, če moremo reči lov, na- daljeval uro za uro.

Mihael je sprva le strmел, pa mu je vse to že presedalo in ga dražilo.

»Le čemu ta neumna igra z mačko in miško!« vzklikne nevoljno.

»Kakor je videti, hoče pač vedeti, kam greste,« reče Čeng.

»Kaj ga pa to briga? No, pa saj bo kmalu tema, potem se mu že izmuznemo.«

»Ali ne bi morda ustavili in ga vprašali, kaj hoče?«

»Ne, Čeng, nikakor ne! Ne bom se mu prilizoval. Samo zarežal bi se mi in me vprašal, kaj mu hočem. Moramo pač s to nadlogo dalje, dokler se ne stemni.«

Doslej so še vedno opazili sem pa tja kako ladjo na odprtem morju; ko pa je popoldan potekal, se je njihova pot vedno bolj oddaljevala od morske proge. Ko se je jel mrak vlegati na morje, niso videli nobe- nega broda več razven vztrajnega Tatarjevega čolna. Tedaj pa so tudi opazili, da je Tatar svojo brzino po- večal.

»Končno nas vendarle misli pustiti za seboj!« pravi Mihael.

Toda Budžakov čoln jih ni pustil zadaj, le trajno se je bližal. Ko je prišel tako blizu, da bi lahko sli- šali klicanje, pa naenkrat prileti preko voda Budža- kov jasni kovinski glas: »Ustavite! Hočem priti k vam na krov!«

»Oho!« pravi Mihael jezno. »Končno je vendarle pokazal pravo barvo.«

Obrne se in zagleda kakih pet mož, Kitajcev, ki so se gnetli za Tatarjem.

»A vi ste, gospod Budžak!« zakliče Mihael. »K nam bi radi prišli na krov? Čemu pa?«

»Ker tako hočem!«

»To ni podobno vzroku. Rajši pazite, da ne pri- dete preblizu! Ne bi rad, da bi trčila skupaj.«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjižarni: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLJCE, 30. Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 33. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 34. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 35. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 36. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 37. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 38. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 39. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 40. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 41. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 42. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 43. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 44. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 45. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 46. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 47. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 48. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 49. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 50. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 51. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 52. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 53. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 54. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 55. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 56. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 57. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 58. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 59. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 60. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 61. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 62. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 63. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 64. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 65. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 66. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 67. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 68. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 69. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 70. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 71. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 72. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 73. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 74. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 75. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 76. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 77. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 78. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 79. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 80. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 81. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 82. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 83. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 84. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 85. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 86. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 87. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 88. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 89. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 90. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 91. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 92. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 93. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 94. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 95. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 96. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 97. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 98. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 99. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 100. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 101. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 102. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 103. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 104. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 105. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 106. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 107. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 108. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 109. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 110. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 111. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 112. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 113. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 114. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 115. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 116. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 117. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 118. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 119. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 120. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 121. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 122. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 123. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 124. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 125. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 126. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 127. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 128. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 129. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 130. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 131. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 132. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 133. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 134. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 135. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 136. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 137. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 138. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 139. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 140. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 141. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 142. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 143. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 144. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 145. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 146. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 147. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 148. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 149. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 150. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 151. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 152. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 153. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 154. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 155. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 156. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 157. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 158. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 159. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 160. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 161. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 162. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 163. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 164. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 165. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 166. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 167. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 168. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 169. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 170. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 171. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 172. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 173. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 174. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 175. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 176. zvezek: Doyle

Stanje hmeljskih nasadov

Srednjeevropski hmeljski biro v Zalcu C. S. R. je razposlal dne 5. julija t. l. sledeče poročilo o stanju hmeljskih nasadov:

A. Bavarsko.

Hallertau: Nasadi se vsled nevihtnih padavin ugodno razvijajo. Rastlina je zrastle do vrha žitnega ograjda in čez. Razvoj peronospora je ovrhan. Vobče je stanje hmeljskih nasadov normalno. Obrambna dela se izvršujejo le z nejevoljo, ker se v m. l. niso izplačala.

Spalt: Nasadi so popolnoma zdravi in lepi. Hallertavske rastline imajo nekaj »kustrovec« — domači spaltski pa ne. Vsled nevihtnih padavin ne trpijo nasadi po suši.

Hersbruck: Prvi vročinski perijodi je sledila takoj druga. Vsled tega postajajo spodnji listi rjavkasti in se posušijo. Rastlina se ni dospela do vrha ograjda. Peronospora se ne razvija dalje. Nasadi pa nimajo svežosti m. l. in bo pridelke mnogo manjši. Razpoloženje hmeljarjev se je vsled slabih cen m. l. precej ohladilo.

Aischgrund: Stanje nasadov se je zadnji čas precej izboljšalo v razvoju. Peronospora se je zopet pojavila — vendar so se hmeljarji obrambnega dela lotili le z nejevoljo, ker se jim to delo m. l. ni izplačalo. Upamo v t. l. na boljše cene, tako da bo prišel hmeljar vsaj na svoj račun.

B. Virtensbersko.

Nevihtne padavine so bile tu in tam pomešane s točo, ki je nekaj nasadov hudo poškodovala in ki bodo dajali vsled tega le pičel pridelek. Zlasti pa, ker se jih je lotila tudi peronospora. Stanje

Dobave. Računsko-ekonomski oddelček Direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani sprejema do 10. julija t. l. ponudbe glede dobave lesa. — Gradbeni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg lesnega cementa, 1000 kg karbolmeja, 1000 kg katrana, 500 kg steklarskega kleja in 150 kg mizarskega kleja. — Strojni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. julija t. l. ponudbe glede dobave 400 kg steklarskega kila, 200 kg mangan kila, 200 kg kristalne sode in 30 doz čistilne paste »Globus«. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. julija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg koruznega zdroba in 100 kg čaja; do 14. julija t. l. glede dobave 1 stroja za košenje trave; do 21. julija t. l. glede dobave 300 kg karbolmeja, 50 bal krovne lepence, 100 kg steklarskega kleja, 200 kg firneža in 270 kg raznih barv; do 28. julija t. l. pa glede dobave 300 m² jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 20 komadov pip za komprimirani zrak. — Direkcija državnega rudnika Breze sprejema do 17. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in 100 komadov vrčev za vodo. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. julija t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg kave; do 25. julija t. l. pa glede dobave raznih pil. — Direkcija državnega rudnika Senjaki Rudnik sprejema do 24. julija t. l. ponudbe glede dobave 80.000 kg cementa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja izmenjave kvadra pri mostu čez Gruberjev kanal se bo vršila pri Direkciji državnih železnic, gradbeni oddelček v Ljubljani. Ponudbe je poslati do 15. julija t. l. (Oglasi je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Oddaja krovskih del. Gradbeni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. julija t. l. ponudbe glede oddaje krovskih del na zgradbi vmesnega perona na postaji Jesenice; dne 21. julija t. l. pa glede oddaje krovskih del na zgradbi tovornega skladišča na postaji Poljane. — (Oglasi sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Borza

Dne 8. julija 1930.

DENAR

Devizni promet je bil danes neznaten. Do zaključkov je prišlo le v štirih devizah in sicer je bilo največ Londona in Curia.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2270.50 bl., Berlin 1346 bl., Bruselj 788.72 bl., Budimpešta 988.77 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.95), Dunaj 797.37 bl., London 274.21—275.01 (274.61), New York 56.33 bl., Pariz 220.95—222.95 (221.95), Praga 167.51 bl., Trst 294.45—296.45 (295.45).

Zagreb. Amsterdam 2266—2272, Berlin 1344.5 1347.5, Bruselj 788.72 bl., Budimpešta 987.27—990.27, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.87—798.85, London 274.21—275.01, New York 56.23—56.43, Pariz 220.95—222.95, Praga 167.11—167.91, Trst 294.35—296.35. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 7.89 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2267.50—2273.50, Berlin 1344.50—1347.50, Bruselj 787.22—790.22, Budimpešta 987.27—990.27, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.87—798.87, London 274.21—275.01, New York 56.21—56.41, Pariz 220.95—222.95, Praga 167.11—167.91, Milan 294.50—296.50.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.20, Berlin 122.80, Bruselj 71.975, Budimpešta 90.20, Bukarest 3.0625, Carigrad 2.44, Dunaj 72.72, London 25.0525, Madrid 59.255, New York 515.0725, Pariz 20.2525, Praga 15.275, Sofija 3.74, Trst 26.905, Varšava 57.75, Kopenhagen 138, Helsingfors 12.965, Atene 6.68, Oslo 138, Stockholm 138.45.

VREDNOSTNI PAPIRI

Jutri prične na ljubljanski borzi kotiranje 6% obveznic za finančno likvidacijo poškodb begovih posestev v Bosni in Hercegovini. Teh obveznic se izda približno Din 150.000.000, glase na prinosa ter se obrestujejo po 6% letno. Kuponi se izplačujejo dvakrat letno in sicer 1. julija in 1. januarja. Amortizacija se vrši po nominali in mora biti izvršena v 43 letih počasi z 2. novembrom 1930. Obveznice so izdane v komadih po Din 500, 2500 in 5000. Višina zaključka: Din 25.000 nominala.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 95.50 bl., 7% Bler. pos. 84.50 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Pražedion 905 den., Kred. zavod 170 den., Večve 126 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 86.50—87, agrari 54—54.25 (54), vojna škoda 433—433.50, kas. 432.75, 433.50, jul. 434 bl., avg. 435 bl., sept. 434 bl., okt. 434 bl., nov. 434 bl., dec. 433—434, 8%

Trgovski

pomočnik

majša moč, se sprejme pri tvrdki ED. SUPPANZ, Pristava.

nasadov je zelo različno. Peronospora se je povsod pojavila ter deloma povzročevala veliko škodo. Zoper peronosporo se je le enkrat škropilo. Razgledi po letini so le slabi.

C. Čehoslovaška.

Zatec: Rastlina se normalno razvija, vendar je stanje neenako. Po bolhaču oškodovani nasadi se popravljajo in bi jim bile izdatne padavine nujno potrebne. Povprečno stanje se lahko označi kot srednje. Nadaljnji razvoj je odvisen od vremena. Nasadi so popolnoma zdravi, so brez mrčesa in so lepo zelene barve. Lepi nasadi že cvetijo in vsled tega upamo, da bomo z obiranjem letos poprej pričeli kot druga leta.

Oušje: Tri četrtine vseh nasadov so dospelo do vrha ograjda. Rastlina je zdrava, je lepo zelene barve in je brez vsakega mrčesa. Panog je mnogo. Upamo, da bomo z obiranjem poprej začeli kot druga leta. Vobče smo popolnoma zadovoljni s stanjem naših nasadov.

Roudnice: Nasadi so lepi. 9% je zrastle do vrha ograjda. Rastlina ima mnogo panog, na katerih se že prikazujejo cvetni nastavki. Hmelj je zdrav in čvrst.

Dub: Nasadi so si opomogli. Pri ugodnem vremenu in če ne pridejo še kakš škodljivci ali bolezn, imeli bomo srednje veliko letino.

Tršice: Začetkom so nasade napadali bolhači. Pozneje je neugodno uplival na nje mraz, kojemu je sledila suša. Od meseca junija se je stanje zelo izboljšalo, kar so povzročevala zadostne padavine. Pričakujemo srednje veliko letino.

Blerovo pos. 95.125—95.50, 7% Blerovo pos. 84.25—84.5, 7% pos. Drž. hip. banke 83.50—84 (83.75), 6% begl. obv. 75—80. — Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Katolička 36—38, Poljo 57.50—58, Kreditna 96 den., Union 194—194.50 (194), Jugo 78—78.50 (78), Lj. kred. 122 den., Medunarodna 63 den., Narodna 8200 den., Obrtna 36 den., Pražedion 902.50—905 (910), Etno 150 den., Srbska 185 den., Zemaljska 131—132 (133—132). — Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttmann 160—165, Slavek 64—66 (64), Slavonija 200 den., Našice 1150—1300, Danica 109—112, Drava 208—228, Sečera Osej 325—341, Nar. ml. 20 den., Brod. vag. 115—120, Union 115—125, Večve 126 den., Isis 33 den., Ragusa 350—400, Jad. plov. 500 den., Trboveljska 405—414 den.

Belgrad. Narodna banka 8300 (5 kom.) 7% inv. pos. 89.75—90.50, agrari 55.75—56.50, vojna škoda 433—433.50, dec. 458—459, Tob. sreče 31—36, 8% Bler. pos. 97 (5000 dol.), 7% Bler. pos. 86.25 (5000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 86.50—86, Rdeči križ 55 bl.

Dunaj. Don. sav. jad. 93.10, Wiener Bankverein 18, Creditanstalt 44.50, Escomptes. 159.25, Union 23.50, Alpine 23, Trboveljska 50.50, Prager Eisen 333.25, Leykam 4.50, Rima Murany 83.55.

Žito

Danes je potekel dan brez izpremenb. Dočim so ameriki tečaji v stalnem počasnem nazadovanju, so pri nas cene stalne in tendenca je čvrsta. Gornjebačka pšenica nova velja 170—172.50 nakladna postaja, gornjebačka stara pari Srbobran 195—200, Koruza bačka in sremska notira 115—117.50 nakladna postaja. Oves se trguje v malem obsegu, ker starega blaga skoraj ni več na razpolago, a nova žetev je izpadla katastrofalno slabo. Cena bačkemu ovsu je 150 nakladna postaja. — V ostalih predmetih ni izpremenb.

Ljubljana. Notacije so nespremenjene. Tendence čvrsta. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Novi Sad. Pšenica nova 78 kg: baška 160—165, gornjebačka 167.50—172.50, stara: baška 78—80 kg 185—187.50, ostala neizpremenjena. Koruza: baška, sremska 110—115, baška, sremska, ladja Dunav 115—117.50, ban., ladja Dunav, Bega 115—117.50, banatska 102.50—107.50, baška, sremska avgust 117.50—120. Promet: pšenica 28 vagonov, koruza 17 vagonov, moka 1 vagon. Tendence mirna.

Sombor. Pšenica: sremska, slav. 77—78 kg nova 150—155, ban. Bega kanal nova 77—78 kg 160—165. Jčmen: baški 64—65 kg 92.50—97.50, baški letni 67—68 kg 105—110, Koruza: baška zrna 107.50—112.50, baška avgust 112.50—117.50, Otrobi: pšen. baški 75—80. Tendence: mlačna. Promet 196.50 vag. Budimpešta: Tendence neenotna. Promet srednji. Pšenica: okt. 18.54—18.74, zaklj. 18.75—18.76. Rž: okt. 11.60—11.90, zaklj. 11.89—11.90. Koruza: jul. 14.62—14.78, zaklj. 14.85—14.88, avg. 18.62—18.90, zaklj. 14.89—14.90, transit jul. 12.65, avg. 12.67—12.85.

Les

Tendence je nespremenjeno mlačna. Zaključkov ni bilo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 9. julija:

(Opoldanski program odpade.)

18.30 Koncert Radio orkestra. — 19.30 Pater dr. Roman Tominec: Slike iz svetovne literature (Rainer Maria Rilke). — 20.00 Nušič: Svet (igrajo člani St. Jakobskega gled. odra). — 21.00 Koncert Radio orkestra. — 22.00 Koncert Radio orkestra.

Četrtek, 10. julija: 12.30 Plošč. — 13.00 Časovna napoved, borza. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Koncert radio orkestra. — 19.30 Dr. Lojze Campa: Nov kazenski zakon. 20.15 Jugoslovanski večer. Oddaja postaje: Belgrad, Zagreb in Ljubljana. — 22.00 Poročila, nato prenos s Bleda.

Drugi programi

Četrtek, 10. julija.

Belgrad: 19.00 Katedrala v kotorskem okraju. Predavanje. 19.30 Narodna glasba na dudo. 20.15 Jugoslovanski koncert vseh treh jugoslovanskih postaj. 22.55 Večerni koncert radio kvarteta, koncert operne glasbe. — Budapest: 12.05 Koncert orkestra. 16.00 Pesta radio ura. 17.05 Koncert na kitaro. 18.10 Koncert orkestra. 20.25 Klavirski koncert. 21.25 Koncert vojaške godbe, nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 19.30 Kultura in umetnost Male Azije, predavanje. 20.10 Viola koncert. 20.40 Sonata na klavir. 21.00 »Flauto solo«, opera. — Milano: 19.30, Večerni koncert seksteta. 20.40 »Il conte Ory«, opera. — Praga: 19.35 Češke narodne pesmi. 20.00 Violinski koncert. 20.30 Malo smeja. 22.15 Orgelski koncert. — Langenberg: 17.30 Koncert orkestra. 20.05 Veliki večerni koncert, nato zabavni koncert. — Rim: 21.02 Koncert orkestra. 21.02 »Kristof Kolumb«, lirčna opera. — Berlin: 19.30 Koncert narodnih pesmi. 20.30 Plesna glasba. — Katowice: 18.00 Koncert iz Varšave. 20.15 Zabavni koncert. 20.30 Koncert zabavne glasbe. 23.00 Plesna glasba. — Toulouse: 19.45 Koncert orkestra. 20.15 Orkestralni koncert. 21.00 Večerni koncert.

Ruska razstava religiozne književnosti

O priliki emigrantskega diocezanskega zborovanja v Parizu je otvorila Bratovščina sv. Sergija poučno razstavo verske književnosti in svetih podob (ikon). Nudi razveseljiv pogled na smoteno krščansko vzgojo, s katero kljubuje emigracija izživalnemu sovjetskemu brezbožništvu in mlačnosti med samimi begunci. Samo iz Athosa in Podkarpatske Rusije so dospeli na razstavo ostanki nekaterih starejših izdaj, pretežna večina razstavljenih knjig (do 75% in nad 300 naslovov) pa je izšla v emigraciji. Razen 33 založb so žrtvovali v ta namen številni premožnejši zasebniki.

Med misijonskimi založbami je na prvem mestu skromna Bratovščina sv. Sergija. Deluje v Parizu (93, rue de Crimée, XIX) tretje leto brez vsake podpore in premoženja, a kljub temu je že razširila do 100 tisoč izvodov versko nraštenih, bogoslovnih in bogoslužnih knjižic na lističev. Ima tudi svoje glasilo »Sergijevski listi«, in zemljevid na zidu kaže, da se čitajo razen Evrope po vseh delih sveta. Ruski begunci bivajo tudi v severni in južni Ameriki, Afriki, Aziji in Avstraliji. V Jugoslaviji zasleduje silne cilje založba Jeronima o. Ioana v Beli Cerkv, ki je natisnila nad 35 tisoč povprečnemu verniku potrebnih knjižic. Založba pravoslavne misije na Čehoslovskem (vodja arhimandrit Vitalij) skrbi predvsem za cerkvene potrebe emigracije. Posebno priljubljenost uživajo njeni vedno popolnejši koledarji. Izmed drugih založb je največ storila pariška YMCA Press, ki je objavila veliko izobraženim slojem namenjenih ruskih versko-filozofskih, umetniških in apologetičnih knjig. V Varšavi razvija živahno delovanje založba »Dobro«. Založba knežnje N. Jašvilj v Pragi zalaga emigracijo s priljubljenimi preprostimi življenji svetnikov. Slednjih se vedno primanjkuje. Slabo so zastopana tudi potovanja po svetih krajih, učbeniki in mladinska književnost. Malo izgledov ima pod težavnimi razmerami v emigraciji tudi znanstveno bogoslovje. Največ paznje se je posvečalo molitvenikom in knjigam versko-filozofske vsebine, v kolikor odgovarjajo zahtevam široke množice vernikov. V Parizu izhajajo najboljši bogoslovni časopisi: »Puti« (glasilo pravoslavne versko-filozofske akademije), »Pravoslavna misel« (glasilo Bogoslovskega instituta) in pedagoški »Voprosy religioznogo vospitanija i obrazovanija«. Razen tega so zastopani po 14 manjših mesečnikih in tednikih: Paris, Poljska, Latvija, Finska, Čehoslovaška, Zedinjene države in Harbin v Mandžuriji.

Razstava nudi dokaz verskega delovanja emigracije, a njegovi uspehi so še vedno nezadostni. Ob vstopu v razstavo so nameščeni iz sovjetskih virov posneti podatki o protiverski propagandi. »Zveza bojevitih brezbožnikov« s sedežem v Moskvi šteje letos nad 1 milijon članov. Tednik »Bezbožnik« izhaja v 375 tisoč izvodih, ilustrirani tednik »Bezbožnik u stanka« (v tovarni — namenjen je delavstvu) v 170 tisoč in »znanstveni« mesečnik »Antireligioznik« v 35 tisoč izvodih. Tekom prvih treh letosnjih mesecev je razširil list »Bezbožnik« 13 milijonov ljudskih letakov in 274 izvodov protiverskih učbenikov. »Pravoslavni bratje« — sklepa Bratovščina sv. Sergija ta pregled, — imamo vsi skupno dolžnost, da širimo versko knjigo!

Iz službenih objav

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del pri popravilu upravnega poslopja kraljevske banke uprave v Ljubljani, Bleiweisova cesta. I. javno pisмено ofertalno licitacijo na dan 21. julija 1930 ob 11 v sobi št. 17 Tehničnega oddelka kraljevske banke uprave v Ljubljani, Turjaški trg št. 1-III. Potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami proti plačilu npravnih stroškov pri istem oddelku v sobi št. 21.

Vpisi v trgovinski register.

Tovarna za ločenje dragih kovin, družba z o. z. v Ljubljani. Obratni predmet: predelava odpadkov dragih kovin, rafinerija dragih kovin, nakup dragih kovin in odpadkov dragih kovin ter prodaja istih, topilnica zlata, srebra in platina. — Unger & Ko. v Ljubljani. Obratni predmet: Avlo-gensko in električno varjenje vsakršnih kovinskih predmetov v električnimi varilnimi stroji ter nabava in prodaja železnih in drugih kovinskih konstrukcij na drobno in debelo.

*

Konkurzni razglaš. Konkurz prezadolžene zapuščine Vinkalja Franca, trg. v Gradcu št. 47. Ker se tudi za 2. julija 1930 odrejenega naroka za zborovanje upnikov ni udeležilo zadostno število upnikov in je bil zato narok brezuspešen, odreja konkurzni komisar nov narok 16. julija 1930 ob 13 v sobi št. 20 Okrajnega sodišča v Metliki.

Iz društvenega življenja

Rudarska godba v Velenju proslavi v nedeljo, 3. avgusta na vrtu Rudarskega Doma 10-letnico svojega obstoja s koncertom, ljudsko veselico, tombolo itd. Vsa okoliška društva se naprošajo, da na ta dan ne prirejajo veselice, obenem se pa vsi ljubitelji lepe glasbe ujdouo vabijo k obilnemu posetu, ki bo marljivim godbenikom nova pobuda za nadalnje delo na glasbenem in narodno-kulturnem polju!

Darovi

Za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku so darovali po 30 Din: Marija Bregant, Murska Sobota; Marija Skušek, Račica; Družina Regove, Jesenice; Matevž Praprotnik, Studenec, Ljubljana; Andrej Puntar, Turška gora p. Krško; Franjo Grom, Naklo; Franjo Grbec, Travnik; Josip Sepec, Lož pri Račeku; Franc Peršak, Sv. Jurij ob ščavnici; Eliza Jošt, Konjice; Strokovna zveza viničarjev, Ljutomer; Jože Sobočan, D. M. v. Polju; Franc Lešek, Store pri Celju; Josip Skalar, Zidani most; Neža Koselj, Žirovnica. — Din 26 Janez Nagoda, Hotedersica. — Po 25 Din: Alojz Košir, Moste pri Ljubljani; Janez Flajs, Krmelj; Karolina Šega, Retje; Dragotin Rostohar, Litija; Karl Vider, Sv. Rupert pri St. Jurju ob i. z.; Jože Markič, Sv. Trojica pri Moravčah; Franc Maleš, Nasovci pri Komendi; Marija Ravnik, Boh. Bistrica; Hranilnica in posojilnica v Velenju; Ivan Kardiš, Loški potok; Hranilnica in posojilnica, Sv. Križ pri Litiji. — Po 24 Din: Ana Jenko, Tomačevci; Martin Brumer, Krapje; Ivan Granf, Mežica; Kon. Vollmayer, Tržič; Jos. Papotnik, Sv. Lovrenc na Poh.; Polde Govekar, Kiže na Gorenji; A. Krčan, Krško; Marica Pompe, Marenberg; Johan Sotler, Leskovec; Marija Pravhar, Voklo; Franc Lavtizar, Ljubljana; Martin Humek, Ljubljana; Franc Kukovica, D. M. v. Polju; dr. G. Pečjak, Ljubljana; Franc Vrhovnik, Tržič; Franc Jakopič, Tržič; Stane Abolnar, Velika Loka; Marta Čada, Trbovlje; Ivan Zupane, Trbovlje; Franc Kemperle, Puterhof. — Din 28.80 Janez Gorican, Konjice. — Po 20 Din: M. Wigele, Dol pri Ljubljani; Simon Juvan, št. Vid nad Ljubljano; Ivan Vodiškar, Zg. Zadobrova; Usmiljenke hiralnice v Komendi; Terezija Kos, Gradec-Litija; Julija Meško, Vel. Nedelja; Franc Cvetko, Moškanjci; Ivan Petras, Kranjska gora; Marijeta Bučar, Komenda; Blaž Dvoršan, D. M. v. Polju; Franc Vrbinc, Toplice pri Novem mestu; Ivan Krajssek, Sv. Jurij ob i. z.; Ana Vuga, Kalobje; bivši orlovski odsek, Reteče; Slov. kat. prosv. dr., Sv. Jurij ob i. z.; Marija Kekec, Bukovci pri Ptuj; Ivan Mihevc, Ljubljana; Marija Preželi, Boh. Bistrica; Rud. Strnad, Ljubljana; Jernej Skubic, Bloke; Fr. Bohanec, Vojnik; Franjo Sušnik, Ljubljana; Francika Demšar, D. M. v. Polju; Anton Kupšek, Trbovlje; Alojz Ahacič, Tržič; Jože Novak, Vel. Lašče; Francika Demšar, D. M. v. Polju; Kristina Urbajs, Hradnik; Jože Poklukar, Tržič; Franc Rutar, Zavidoviči, Bosna; Helena Jagrič, Zid. most; Marieta Erzar, Ljubljana. — Din 19 Janez Merlak, Hotedersica. — Din 16 Matevž Mišič, Nova vas. — Din 15 Franc Pišek, D. M. v. Polju. — Din 12 Miloš Grzin, Kozje. — Po 10 Din: Jakob Zemlja, Selo pri Žirovnici; Ana Ribič, Vojnik; Marija Bončina, Ljubljana; Jože Horvat, Žužemberk; Josip Copic, Moste pri Žirovnici; Anton Zupančič, Stična; Helena Kožuh, Pristava; Miha Funkl, Zidani most; Anton Stergaršek, Savna peč pri Zid. mostu; Ivan Zavašnik, Vič; Anton Jakič, Dobropolje; Frančiška Bohinc, Sv. Ilija; Anica Cerar, Lukovica pri Domžalah; A. Vengar, Radovljica; Dom. Pavelšek, Planina; Hel. Lipovšek, Črešnjevci; Ivan Bezgovšek, Sv. Lenart nad Laskim; Julija Pušnik, Jurkloster; Anton Stritih, Tržič; Alojz Škarievec, Vič; Julija Pušnik, Rožna dolina; Bogomir Rezar, Store; Janez Tišler, Slap; neimenovan, Tržič; Jernej Jerinc, Vodice; van Salaman, Ljubljana; Leop. Koman, Dravljice; Franc Požlep, Ljubljana; Neža Vehovec, Senčur pri Kranju; Kristina Lavrin, Vrhnik; Henrik Streicher, Hrastje; Marija Medved, Sv. Lovrenc na Poh.; Janez Gregorič, Studenec, Ljubljana; Anton Hudej, Mozirje; Jurij Klančar, Novavasi; Stefan Jesih, Metlika; Jakob Špelko, Obrežje; Bartol Gregor, Loški potok; Franc Bajt, Srednja vas; Fr. Puconja, Križevci pri Ljutomeru; Franc Lavtizar, Kranjska gora; Ignac Lipovec, Ljutomer; Franc Orehek, Dob. pri Domžalah; Ciril Podražaj, Loče pri Polčanah; Valent. Mikek, Lepinjeva; Karl Cerar, Lukovica pri Domž.; Anton Strubelj, Zdenska vas p. Videm; Franc Šuštar, Ljubljana.

Poštna hranilnica in njene podružnice

lombardirajo državne papirje z 80% njihove kurzne vrednosti, s 7% obrestmi brez kakih drugih stroškov. Na vsako obveznico vojne škode daje 350 dinarjev posojila.

Daje posojila tudi na podlagi državnih bonov pod najugodnejšimi pogoji.

A. A.

Pridobivajte novih naročnikov!

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Valentin Sitar

užitinski paznik v pokoju

dne 8. t. m. po kratkem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 70. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blažega pokojnika bo v četrtek, dne 10. julija 1930 ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 8. julija 1930.

Rodbine:

DR. OFFNER, BARON LAZZARINI, OWENS, BOGATAJ, SITAR,

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Izprašan strojnik

Izučen ključavn., železo-
strugar, z 18 letno prak-
so pri raznih strojih in
kotlih, enako pri elek-
triki in akumulacijskih
baterijah za centrale,
zmožen vsakovrstne mon-
taže in popravila samo-
stojno izvršiti, išče služ-
bo za takoj ali pozneje.
Naslov v oglasnem od-
delku »Slovenca« pod št.
7713.

Službo dobe

Vajenka

s predpisano šol. pred-
izobrazbo sprejme trgo-
vina z usnjem. Ponudbe
pod šifro »Usnje« na
oglasni oddelku »Slov.«

Trgovski pomočnik

in prodajalka se sprejme-
ta za trgovino mešanega
blaga. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« pod 7635.

Blagajničarka

kuhinjska, z letnim spr-
eževalom, se takoj sprej-
me. Hotel »Orel«, Mari-
bor.

Učenca

za trgovino mešan. blaga
sprejme veletrgovina Lu-
dovik Kuharič, Ormož.
Pogoji: zdrav, močan ter
najmanj 2 razreda sred-
nje šole.

Mesarsk. pomočnika

poštenega, sprejemem tak-
oj. Jožef Musar, mesar,
Ljubljana, Sv. Petra ce-
sta 61.

Lončarski pomočnik

prvi delavec na koloti
(šajber), se išče z vsi
oskrbo. Nastop takoj. —
Pismene ali osebne po-
nudbe na: Martin Blaže-
vič, lončarija, Dobova pri
Brežicah.

Mlinarja

dobrega in poštenega —
tako sprejemem. Naslov
v upravi pod št. 7725.

Kuharica

pridna in poštena, katera
zna dobro samostojno ku-
hati in opravljati vsa go-
spodinjaka dela, se tak-
oj sprejme. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 7762.

Vrtnarski vajenec

z vsi preskrbo se sprej-
me. Ivan Bizovičar, vrtn-
arsko podjetje, Ljublja-
na, Kolezijska ulica 16.

Strojni tehnik

dober risar, z znanjem
nemščine, se takoj sprej-
me. Inženier Gustav Ze-
manek, Knafleja 10.

Knjižgovodjo

z večletno prakso, zmo-
žen tudi slov. in nemške
korespondence, sprejme
Industrijsko podjetje. Po-
nudbe s prepisi spriče-
val in označbo plače pod
»Knjižgovodja - korespon-
dent« št. 7740 na upravo
»Slovenca«.

Lesna trdnica na deželi

išče
**PISARNIŠKO
MOČ**

z daljšo prakso v lesni
stroki in znanjem knji-
govodstva. Ponudbe pod
»Stalno mesto« na upra-
vo lista št. 7758.

V globoki žalosti sporočamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znanecem, da
je naš srčno ljubljeni soprog, oče, stari
oče in brat, gospod

Primož Arko

dne 7. t. m. po dolgi, mučni bolezni,
previden s tolažili svete vere, mirno v
Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v
sredo, dne 9. julija 1930 ob 6 popoldne
od doma žalosti Dev. Marija v Polju na
tukajšnje farno pokopališče.

V Dev. Mar. v Polju, 8. julija 1930.

Žalujoče rodbine Arko - Kopajtič.

Pouk

Šolerska šola

I. oblast. konc., Čamerinik,
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugovosto). — Tel. 2236.
Pouk in praktične vožnje.

Objave

Javna dražba

prostovoljna, danes ob 9.
Kapiteljska ulica 3.

Izjava!

Podpisani izjavljam, da
nisem plačnik za dolgo-
ve, katere bi naredila
moja žena Ljudmila Šif-
tar. — Aleksander Šiftar.

Izjava!

Podpisani preklicujem in
obžalujem vse, kar sem
govoril dne 13. junija 1930
v gostilni ge. Hermine
Kvas o g. Francu Nova-
ku, miz. mojstru v Voj-
niku žaljivega in se mu
obenem zahvaljujem, da
je odstopil proti meni od
sodnega pregona. — Pod-
pečan Franc, posestnik
in kolar. mojster, Vojnik.

Stanovanja

Stanovanje

3-4 sob s pritlikinami
išče za avgust mirna
stranka treh oseb. Po-
nudbe na upravo »Slov-
venca« pod »Nujno«.

Lepa soba

se odda eni ali dvema
osebama. Naslov pove
uprava pod št. 7717.

Stanovanje

1-2 parketiranih sob, v
Mostah ali Vodmatu —
iščem za 1. avgust. Na-
slov v upravi lista pod
št. 7749.

Dve lepi stanovanji

letoviščarski, ob Sori, se
oddaja. Autobusna in
železniška postaja. Na-
slov v upravi pod 7750.

Vnajem

Trije trgovski lokali

v bližini glavnega kolo-
dvara in 2 lokala na
Glincah, Tržaška cesta,
se takoj oddajo. Vprašati
pri Društvu posestnikov,
Salendrova 6.

Posestva

Hotel

večletni obrat, s 15 so-
bami, v sredini Belgrada,
restavracija in dve ve-
liki kleti, se prodaja vsled
bolezni. Ugodni pogoji.
Naslov: Cović, Beograd,
Poenkarejeva 46.

Hiša s pekarijo

v zelo prometnem trgu
in ob železnici, se ugod-
no prodaja. Vprašati pri
Društvu posestnikov —
Ljubljana, Salendrova 6.

Razno

Pljučal

Zdravniški zavod dr. Peč-
nik-a za pljučne bolezni
(Privat-Lungenheilstalt)
Sečovo, pošta Rogaska
Slatina. Prospekt 3 Din.

Glasba

Lep harmonij

napredaj. Amerikanski iz-
delek. Ima 15 registrov,
močan, prijeten glas. Na-
slov v upravi »Slovenca«
št. 7761.

Prodamo

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki
količini pri trdniki Ivan
Šiška, tovarna parket v
Metelkovi ul. 4. Tel. 2244

Odda se košnja

(oves in detelja). Naslov
v upravi pod št. 7763.

Žaganje in drva

odpadke od parketov od-
daja v vsaki količini par-
na žaga Lavrenčič & Ko,
Ljubljana, Vošnjakova ul.
16, za gorenjskim kolo-
dvorom.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din raz-
pošiljam po povzetju naj-
manj 5 kg. — Potem čisto
belo gosje kg po 130 Din
in čisti puh kg po 250 D.
L. Brozović, Zagreb, Ilica
82. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma suh, za takoj-
šnjo uporabo pri stavbah,
ima stalno v zalogi »Ili-
ja«, družba z o. z., Du-
najska cesta 46, telefon
28—20.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in
žagan les, ladijska tla ceno
oddaja — Fran Šuštar, Do-
lenjska cesta. Telefon 2424

Prvovrstni zarezani strešnik,

kateri dobro prežimi in se
ne lušči,

zidno opeko

v večjih množinah in
nudi po nizkih cenah
F. P. VIDIC & Komp.
Iovarna zarezanih streš-
ntkov, LJUBLJANA, Pre-
šernova ulica št. 3

Proda se

5-69 m dolg pult s ste-
klenimi vrati in 2 m vi-
soko stekleno steno z 11
predali ter 2 mizi, dolgi
po 2 m. Več se izve pri
Hranilnici kmečkih ob-
čin, Dunajska cesta 38,
med uradnimi urami.

Proda se

štedilnik s pečnicami ter
več vrat za sušilnico, in
peč. — Poizve se: Karel
Kogovšek, Kladezna 4.

Cerkvene klopi

iz mehkega lesa, ki bi
bile primerne za večjo
podružnico, ceno prodam-
o. Župni urad v St. Jan-
žu na Dolenjskem.

Dve izložbeni okni

kompletni, in 1 vrata, se
zelo ugodno prodasta. —
Ponudbe na Karl Prelog,
Ljubljana, Gosposka ul.

Kopalne banje

klozete, lijake in vso že-
leznilno dobite v trgovini
Fr. Stupica, trgovina z
železnino, Ljubljana, Go-
sposvetska cesta 1.

Obrt

Kmetovalec

in obrtnik!

Če rabiš mober motor,
dobiš svetovnoznani Li-
ster bencinski motor za
nizko ceno pri trdniki
Fr. Stupica, zaloga polje-
delskih strojev, Ljubljana,
Gosposvetska cesta 1.

Modroce

vrhne iz la afrika močno
blago Din 240—
mreže - posteljne odeje -
žimo - cvilih najcenejši
kupite pri

Rudolf Sever
Ljubljana, Marijin trg 2

Modroce

otomane, divane, fotele
in vse tapetniške izdelke
Vam nudi najsolidneje in
najceneje

Ignacij Narobe,
tapetnik, Ljubljana,
Gosposvetska cesta št. 16
(pri Levu).

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Krušno moko

in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32.

100 kg

koruze . . 158 D
rešet. oves 190 D
prodaja proti gotovini

JOS. BAHOVEC
SV. JAKOBA NABREŽJE
LJUBLJANA

Krušno moko in

rženo moka

vedno sveža,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Kmetovalci!

Mlatilnice, motorje, Dec-
ring-kosilnice, pajkelne,
mline za grozdje in sadje,
slamorenice, vrtila, dro-
bilce za gramoz in vse
druge gospodarske stroje
ima vedno na zalogi —
Fr. Stupica, trgovina z
železnino, Ljubljana, Go-
sposvetska cesta 1.

Najnovejša moda Elegantni vzorci Bogata izbira

Crepe de Chine
Crepe Georgette
Crepe Mongol
Crepe Satir
Veloutine
Foulard
Moirè
Taffet
itd.

Načelstvo in nadzorstvo »Električne
zadruge za Sp. in Zg. Šiško v Sp. Šiški«
sporoča najtužnejšo vest, da je dolgo-
letni predsednik nadzorstva zadruge in
njen neumorni sodelavec, gospod

Anton Gregorig

industrijalec in posestnik,

dne 7. t. m. nenadoma zapustil življenj-
sko pot in odšel v večnost.

Dne 9. julija ob 4 popoldne bomo
zaslužnega pokojnika spremili k pre-
ranemu grobu iz mrliske veže državne
bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k
Sv. Križu.

Predragemu pokojniku časten spomin.

V Ljubljani, dne 8. julija 1930.

Naročajte »Slovenca«!

Oglas

Nabava strojne naprave za električne centrale državnih
rudnikov v Brezi, Ugljeviku, Velenju in Vrtniku.
Licitacija za navedeno nabavo, objavljena v »Službenih
novinah« št. 110 z dne 16. maja i št. 136 in 137 z dne 19. in
20. junija za 15. julij, se preloži v smislu rešitve gospoda mini-
stra za šume in rudnike P. br. 9849 z dne 26. junija 1930
za dan 18. avgusta 1930.
Iz pisarne oddelka za rudarstvo ministrstva za šume in
rudnike, Beograd 9849/30. A. A.

Društvo »Skrb za mladino« v Ljubljani naznanja, da
je njegov dobrotnik in podpornik, gospod

Karel Piotrowski,

bandagist,

dne 7. t. m. v starosti 70 let, previden s tolažili svete vere,
mirno preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 9. t. m. ob pol 6 popoldne
iz hiše smrti, Prečna ul. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Blagemu pokojniku ohrani društvo, kakor hvaležna mla-
dina trajen spomin.

Ljubljana, 8. julija 1930.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

TVRDKA MAČEK GREGORIG HREN, lesna in mlinška
industrija iz Logatca, javlja, da je umrl družabnik, gospod

Anton Gregorig

Pogreb rajkega se bo vršil v sredo ob 4 popoldne iz veže
splošne bolnice v Ljubljani.

Blagega neumornega družabnika ohranimo v častnem
spominu.

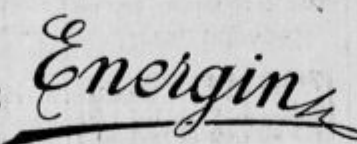
Logatec, dne 8. julija 1930.

Maček Jakob.

Hren Ignacij.

ZDRAVO IN MOČNO KRI ZDRAVE IN MOČNE ŽIVCE IZVRSTEN TEK

VAM
DAJE

ZELEZNO
KINA-VINO

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Ze dolgo sem opažala, da mi peša moč, da me
vsako najmanjše delo utruja, pa vendar nisem opa-
žala nikakega posebnega nerazpoloženja. Pri tem pa
me je zelo pogosto bolela glava, bila sem omotična in
imela nemirno spanje, dokler nisem izvedela, da je
to posledica malokrvnosti. Takoj sem začela jemati
»ENERGIN« železno kina vino trikrat na dan po 1 ve-
liko žlico. In komaj gre druga steklenica h koncu, že
opažam, kako se mi vrača moč, zdrava barva lic, boljši
tek, glava me ne boli več in spanje imam mirno in
zdravo.

Vsem, ki so malokrvni, toplo priporočam Vaše
izvrstno zdravilo »ENERGIN« železno kina vino.

Planina, 1930. S spoštovanjem Marija Lukič.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Za svoja otroka, 12-letnega Milana in 14-letno
Sonjo sem bila že v težkih skrbih, ko sem ju videla
vsak dan manj razpoložena, slabotnejša in brez vsa-
kega teka. Moj hišni zdravnik, ki sem se nanj obrnila,
je ugotovil močno slabokrvnost, ki je pač navadna
pri vseh otrocih med 10. in 15. letom. Seveda me je
takoj opozoril na Vaš preparat »ENERGIN« železno
kina vino. In po 3 mesecih, ko so otroci redno jemali
ta preparat za krepitev krvi, so si toliko opomogli,
da jih je kar lepo videti. Tek imajo izreden, barvo
zdravo, rdečo, živahni so, pravo veselje za starše.
»ENERGIN« sem priporočila takoj vsem svojim znan-
cem, ki so mi danes zelo hvaležni, da sem jih opo-
zorila nanj. Vam pa izrekam najtoplejšo zahvalo.

Rukavac, 1930. S spoštovanjem Josipa Grgurič.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Letošnja zimo sem imela hudo gripo, ki mi
je pustila za posledico splošno oslabelost, tako da
nisem imela nikakega teka. Lice mi je postalo blede,
za delo nisem imela več energije in telesna teža se
mi je zmanjšala za 6 kg. Zdravnik mi je priporočil
»ENERGIN« železno kina vino, ki sem ga od Vas v
najlepšem redu prejela, in že po 15 dneh sem kot
prerokovala.

Trdno upam, da se mi po uporabi 6 steklenic
povrne moje prvotno dobro razpoloženje in zdravje,
pa tudi telesna teža.

D. Polje 1930. S spoštovanjem Katarina Zuvitčič.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Zahvaljujem se Vam za Vaš dobri preparat
»ENERGIN« železno kina vino, ker danes s ponosom
in zadovoljstvom opažam, da moja otroka po porabi
3 steklenic »ENERGINA« zelo dobro izgledata. Pila
sta ga redno po 3 male žličke na dan pred jedjo, vsak
je popil 3 steklenice, in otroka sta danes zdrava in
imata izvrsten tek. Eden je pridobil na teži 3 kg,
drugi 4 kg. Ves čas, ko sta pila »ENERGIN« železno
kina vino nista bila nič bolna, prej pa vedno neraz-
položena. Iskreno se Vam zahvaljuje

Pazin. Mirko Cvetkovič.

Za okrepitev odraslih 3-6 steklenic »Energin« po 3 žlice na dan, otrok 2 steklenici »Energin« po 3 male žličke na dan. Pred jedjo.
»ENERGIN« železno kina-vino v lekarnah 1 polliterska steklenica Din 40.—.

PO POŠTI POŠILJA LABORATORIJ »ALGA«, SUŠAK

3 steklenice »ENERGINA« Din 128—
6 steklenic »ENERGINA« Din 248— in 1 zastonj.
12 steklenic »ENERGINA« Din 492— in 2 zastonj.